

NR 6

LISTOPAD-GRUDZIEŃ
ROK XXIII (2014)

SKALPEL

BIULETYN WOJSKOWEJ IZBY LECARSKIEJ

ISSN 1230-493x

nakład 4000 egz.

70 lat 105 Szpitala Wojskowego w Żarach

50 lat Szpitala Wojskowego „Na Szaserów”

5. Łódzkie Spotkania Stomatologiczne

Termin nadsyłania prac do IV Ogólnopolskiego Konkursu Fotograficznego Lekarzy i Studentów Medycyny został wydłużony

Uprzejmie informujemy, że termin nadsyłania prac do **IV Ogólnopolskiego Konkursu Fotograficznego Lekarzy i Studentów Medycyny** został wydłużony do **15 listopada 2014 r.** (decyduje data stempla pocztowego).

Wernisaż konkursu odbędzie się **17 stycznia 2015 r.**

IV Ogólnopolski Konkurs Fotograficzny Lekarzy i Studentów Medycyny organizowany jest przez Komisję Kultury Lubelskiej Izby Lekarskiej oraz Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny IFMSA-Poland.

Konkurs jest przeznaczony dla lekarzy oraz studentów kierunków medycznych.

Konkurs został objęty Honorowym Patronatem Prezesa Naczelnej Rady Lekarskiej dr n. med. Macieja Hamankiewicza.

Fotografie należy przesłać na adres:

Okręgowa Izba Lekarska w Lublinie

ul. Chmielna 4, 20-079 LUBLIN

z dopiskiem „IV Ogólnopolski Konkurs Fotograficzny Lekarzy i Studentów Medycyny 2014” lekarz (lub) student

Szczegóły dostępne są na stronie: kultura.oil.lublin.pl

IV Ogólnopolski Konkurs Fotograficzny Lekarzy i Studentów Medycyny

Konkurs objęty Honorowym Patronatem
Prezesa Naczelnej Izby Lekarskiej
dr n. med. Macieja Hamankiewicza

www.kultura-oil.lublin.pl

W programie konferencji „Hot Topics – Diabetologia 2014” znajdzie się kilka różnych rodzajów sesji: właśnie „Hot topics” – o tym, co wzbudziło w tym roku najwięcej kontrowersji na zjazdach w Wiedniu i San Francisco, a następnie „Pułapki codziennej diabetologii” – o tym, na co trzeba uważać pracując w gabinecie lekarskim z chorymi na cukrzycę oraz sesję poświęconą tym chorobom towarzyszącym cukrzycy, które sprawiają obecnie chorym i lekarzom najwięcej kłopotów w procesie terapii. Konferencję zakończy sesja zapoczątkowująca cykl wykładów i dyskusji pod hasłem „Dokształcanie Praktyki Diabetologicznej”. W tej części konferencji znajdą się najbardziej praktyczne wskazówki i rady dotyczące postępowania z pacjentami z cukrzycą, udzielane przez doświadczonych diabetologów, w oparciu o przypadki kliniczne.

Zapraszamy serdecznie!

Termin: 28–29 listopada 2014 r.

Miejsce: Kołobrzeg

Hotel AQUARIUS, ul. Kasprzowicza 24

Kierownik naukowy: prof. dr hab. Leszek Czupryniak

Organizatorzy:

- Klinika Chorób Wewnętrznych i Diabetologii Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego nr 1 im. N. Barlickiego w Łodzi
- wydawnictwo Termedia

Uczestnicy otrzymają punkty edukacyjne.

Zapraszamy na kolejne sympozjum naukowo-szkoleniowe organizowane 22 listopada br. przez Instytut Kardiologii w Warszawie pod hasłem „Stany nagłe w kardiologii 2014”. W tym roku przedstawimy cztery główne zagadnienia, które ukazują nowe możliwości diagnostyczne i terapeutyczne u osób z chorobami układu krążenia. Pierwsza sesja poświęcona będzie wstrząsowi kardiogennemu. Podczas drugiej sesji omówimy problematykę dotyczącą burz elektrycznych, które stanowią narastający problem kliniczny. W trakcie trzeciej sesji skoncentrujemy się na problemie przełomu nadciśnieniowego. Podczas ostatniej sesji przedstawimy wskazania do leczenia operacyjnego w trybie pilnym w naszym Instytucie w 2014 r. oraz przypadek chorego operowanego z powodu ostrego rozwarstwienia aorty piersiowej.

Termin: 22 listopada 2014 r.

Miejsce: Warszawa,

hotel Marriott

Aleje Jerozolimskie 65/79

Organizatorzy:

Instytut Kardiologii w Warszawie

wydawnictwo Termedia

Uczestnicy Sympozjum otrzymają 5,75 punktu edukacyjnego PTK.

termedia
wydawnictwa
medyczne

Biuro organizacyjne konferencji:

Termedia sp. z o.o., ul. Kleeberga 2, 61-615 Poznań

tel./faks +48 61 656 22 00, szkolenia@termedia.pl, www.termedia.pl

Szanowne Koleżanki i Koledzy.

Minął okres wakacyjny, wróciliśmy do pracy wypoczęci z nowymi wrażeniami. A za oknami złota polska jesień, która swoim urokiem dodatnio wpływa na nasze dobre samopoczucie, napawa dużym optymizmem i nadzieją na każdy nowy dzień. Pomimo to pojawiły się pewne sprawy, które budzą wiele emocji w naszym środowisku. Otóż na pierwszym powakacyjnym posiedzeniu w dniu 5 września Naczelna Rada Lekarska podjęła uchwałę w sprawie podwyżki składki członkowskiej do 60 zł miesięcznie a także uproszczenia zasad zwolnień z jej opłacania. Decyzja ta, pomimo tego, że zanim została podjęta, była dyskutowana na Konwencie Prezesów i rozpatrywana

przez wiele komisji statutowych NRL, to budzi wiele kontrowersji wśród członków naszej korporacji. Zdaniem większości respondentów biorących udział w tej dyskusji taka decyzja kiedyś musiała być podjęta. Wydaje mi się, że było to konieczne dla dobra całej korporacji.

W działalności Wojskowej Izby Lekarskiej skupiliśmy się na kilku uroczystościach jubileuszowych, które wypadały w bieżącym czasie. A mianowicie, w tym miesiącu przypada Jubileusz 80. Urodzin Pana płk rez. prof. dr. hab. med. Bronisława Stawarza, naszego pierwszego po reaktywacji samorządu lekarskiego Przewodniczącego oraz jedyne do tej pory Prezesa Honorowego. Z tej okazji Jubilat był zaproszony na uroczyste Posiedzenie Rady Lekarskiej WIL w

dniu 10 października, a że nie mógł przybyć, z powodów zdrowotnych, wystosowaliśmy do Jubilata list gratulacyjny, którego treść publikujemy na łamach naszego pisma.

Drugi jubileusz, przypadający w październiku dotyczy 100-iej rocznicy urodzin Pana płk rez. prof. dr med. Bogdana Wróblewskiego, wieloletniego Kierownika Kliniki Chirurgii Urazowej i Ortopedii WAM w Łodzi, nauczyciela wielu pokoleń ortopedów wojskowych. Uroczystości z tej okazji odbędą się w dniu 17 października w Łodzi, w których będą uczestniczyć przedstawiciele Rady Lekarskiej WIL.

Na posiedzeniu Rady Lekarskiej WIL w dniu 10 października Uchwałą Rady powołano Pełnomocnika ds. Zdrowia Lekarzy WIL, kolegę Jakuba Garbackiego, który przedstawi się wszystkim naszym członkom w kolejnym numerze naszego pisma.

Delegacja Rady Lekarskiej WIL złożyła osobiście na ręce Pana Ministra Tomasza Siemoniaka gratulacje, z okazji mianowania na zaszczytne stanowisko Wicepremiera, co jest wyrazem wyróżnienia i docenienia działań całego środowiska wojskowego przez najwyższe władze kraju.

Prezes Rady Lekarskiej
Wojskowej Izby Lekarskiej
dr n. med. **Jan SAPIEŻKO**

Szanowny Pan
prof. dr hab. n. med.
Bronisław STAWARZ

Szanowny Panie Profesorze

W imieniu własnym i wojskowego samorządu lekarskiego, z okazji 80. Pana urodzin proszę o przyjęcie najserdeczniejszych gratulacji i wyrazów najwyższego szacunku i uznania dla Pana zawodowych dokonań, a także najlepszych życzeń dobrego zdrowia i wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.

W tym doniosłym dniu pamiętamy o owocach Pańskiej służby i pracy, oddaniu ludziom i Ojczyźnie. Pana niezwykła osobowość stanowi godny wzorzec postępowania dla wszystkich członków Wojskowej Izby Lekarskiej.

Niech każdy dzień przynosi Panu nowe dowody uznania, ludzkiej sympatii i życzliwości.

Pragnąc uhonorować Pański Jubileusz serdecznie zapraszam na posiedzenie Rady Lekarskiej Wojskowej Izby Lekarskiej w dniu 10 października 2014 roku.

PREZES
WOJSKOWEJ IZBY LEKARSKIEJ
dr. n. med. Jan SAPIEŻKO

Warszawa, październik 2014 r.

WYDAWCA:

Wojskowa Izba Lekarska

ul. Koszykowa 78

00-909 Warszawa

tel. (22) 621 12 11

(22) 621 04 93

tel. MON: 845 675

845 653

tel./faks MON: 845 580

e-mail: wojsko@hipokrates.org

www.wil.oil.org.pl

Konto WIL:

PKO BP S.A., IX O/Warszawa

50 1020 1097 0000 7802 0001 6741

Redaktor naczelny:

lek. Zbigniew Ulanowski

e-mail: z.ulanowski@wp.pl

Sekretarz redakcji:

mgr Ewa Kapuścińska

e-mail: ewka@naszemedi.com.pl

tel. (22) 621 04 93 w. 184

Rada Redakcyjna:

Jan Sapieżko

Jan Błaszczyk

Włodzimierz Aleksandrowicz

Renata Formicka

Kolegium redakcyjne:

Ewa Kapuścińska

Jacek Woszczyk

Artur Płachta

Marian Dóczyński

Konrad Maćkowiak

I okładka: fot. Z. Ulanowski

Opracowanie graficzne, łamanie:

Ewa Kapuścińska

Druk: LM Promotion

tel. 663 664 440

e-mail: biuro@lmpromotion.pl

Nakład: 4000 egz.

ISSN 1230-493x

Redakcja zastrzega sobie
prawo dokonywania skrótów i zmian
redakcyjnych w nadsyłanych tekstach.
Redakcja nie
ponosi odpowiedzialności za treść
listów do redakcji, ogłoszeń i reklam.

Spis treści

Szpata Prezesa	1
Od Redakcji	3
Posiedzenie Rady Lekarskiej WIL w dniu 19 września 2014 r.	4
Posiedzenie Rady Lekarskiej WIL w dniu 10 października 2014 r.	6
Uchwała nr 822/14/VII RL WIL z dnia 10 października o powołaniu pełnomocnika WIL ds. zdrowia lekarzy i lekarzy dentystów	7
Uchwała nr 27/14/VII Naczelnej Rady Lekarskiej z dnia 5 września 2014 r. w sprawie wysokości składki członkowskiej	7
List Prezesa NRL M. Hamankiewicz do lekarzy i lekarzy dentystów w sprawie uchwały nr 27/14/VII NRL	9
50 lat Szpitala Wojskowego „Na Szaserów”	10
70-lecie 105 Szpitala Wojskowego szpitala w Żarach	16
„Wojskowa Służba Zdrowia w Falerystyce i Medalierstwie”	20
5. Łódzkie Spotkania Stomatologiczne	22
Tadeusz Józef Bętkowski (1889-1966) – chirurg wojenny	23
Warmia Mazury Senior Games 2014	29
XII Letnie Igrzyska Lekarskie Zakopane 10-14.09.2014 r.	30
XIII Maraton Cross Country – Michałki 2014	31
Zachowajmy Ich w naszej pamięci!	32

WOJSKOWA IZBA LECARSKA

Prezes WIL:

dr n. med. Jan Sapieżko

Wiceprezes WIL:

dr n. med. Marian Dóczyński

plk dr n. med. Stefan Antosiewicz

lek. Artur Płachta

lek. dent. Jacek Woszczyk

Sekretarz WIL:

lek. Konrad Maćkowiak

Zastępca Sekretarza WIL:

ppłk lek. dent. Marzena Mokwa-Krupowies

Skarbnik WIL:

dr n. med. Andrzej Probuski

Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej:

prof. dr hab. n. med. Jan Błaszczyk

Przewodniczący Sądu Lekarskiego: lek. Włodzimierz Aleksandrowicz

Przewodniczący Komisji Stomatologicznej:

plk dr n. med. dent. Stanisław Żmuda

Przewodniczący Komisji ds. Rejestru Lekarzy,

Wydawania Prawa Wykonywania Zawodu i Praktyk Lekarskich:

dr n. med. Zbigniew Zaręba

BIURO WIL

Dyrektor Biura WIL: mgr Renata Formicka

Sekretariat Biura WIL: Ewa Petaś

tel. 22 621 12 11

tel. 22 621 04 93 w. 179

Główna Księgowa: mgr Dominika Sałapa

tel. 22 621 04 93 w. 180

Sekretarz Sądu Lekarskiego:

mgr Bogdan Sieradzki

tel. 22 621 04 93 w. 178

Rejestr lekarzy:

mgr Edyta Klimkiewicz

tel. 22 621 04 93 w. 186

Doskonalenie zawodowe:

tel. 22 621 04 93 w. 175

Praktyki prywatne:

mgr Patrycja Wonałowska

tel. 22 621 04 93 w. 175

Składki członkowskie:

mgr Patrycja Kusiak

tel. 22 621 04 93 w. 180

Godziny pracy biura WIL: poniedziałek-piątek: 8.00-15.00

Koleżanki i Koledzy!!

Po nadzwyczaj pięknym, tegorocznym lecie pozostały już tylko wspomnienia i utrwalone na zdjęciach niezapomniane chwile. Wracać do nich będziemy z nostalgią w dniach jesiennej szarugi i nie każdemu milej zimy. Tymczasem jesień jest bardzo łaskawa, pełna słońca i barw otaczającej natury. Korzystajmy więc póki czas z jej uroków.

Rada Lekarska WIL po długiej, wakacyjnej przerwie wznowiła swoje posiedzenia. Gościem specjalnym pierwszego, powakacyjnego posiedzenia Rady miał być wice-minister zdrowia Igor Radziewicz-Winnicki. Umówione spotkanie pozostawało w związku z apelem Pana Ministra o wsparcie kampanii na rzecz popularyzacji wiedzy dotyczącej zasad terapii bólu oraz promowania i zachęcania do organizacji szkoleń w tym zakresie. Niestety, nie przewidzieliśmy, że wypadnie ono w dniu publicznej prezentacji gabinetu Pani Premier Ewy Kopacz, co sprawiło, że obowiązki służbowe zatrzymały Go w Ministerstwie Zdrowia. Spotkanie ma się jednak odbyć w innym terminie. O obradach Rady w dniu 19.09.2014 r. więcej przeczytać można w sprawozdaniu z jej posiedzenia.

Premier Ewa Kopacz w swoim, jak podkreśla, autorskim rządzie, dalsze kierowanie resortem zdrowia powierzyła Bartoszowi Arłukowiczowi. Pan Minister, choć powszechnie i nader często poddawany krytyce, kontynuuje więc uzdrawianie systemu ochrony zdrowia swoją „drogą na skróty”. Coraz dotkliwiej odczuwalny niedobór specjalistów próbuje złagodzić poprzez zmianę definicji specjalisty. To mocno uproszczony i bardzo przyśpieszony sposób by poprawić wskaźniki statystyczne ale na pewno nie jakościowe w ochronie zdrowia. Można przyjąć, że pośrednio proponuje zmianę trybu uzyskania tytułu specjalisty. W projektach rozporządzeń zmieniających rozporządzenia: w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej i w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego zaproponowano, aby za specjalistę można było uznawać specjalizującego się lekarza już po ukończeniu pierwszego roku (lub drugiego roku specjalizacji - z zakresu okulistyki lub dermatologii i wenerologii) specjalizacji i uzyskaniu potwierdzenia posiadania przez tego lekarza wiedzy i umiejętności umożliwiających samodzielną pracę.

Takie rozwiązanie jest chyba zbyt daleko idące, dlatego trudno do tego pomysłu nie odnieść się krytycznie.

Po 6 latach obowiązywania Uchwały Nr 8/08/V NRL z dnia 4 kwietnia 2004 roku w sprawie wysokości składki członkowskiej, z dniem 1 stycznia 2015 r. wejdzie w życie nowa, radykalnie uproszczona i w pełni przejrzysta uchwała Nr 27/14/VII Naczelnej Rady Lekarskiej z dnia 5 września 2014 r. Uchwałę oraz list Prezesa NRL do lekarzy i lekarzy dentyków wyjaśniający i uzasadniający nowe zasady opłacania składki znajdziecie Państwo w bieżącym wydaniu „Skalpela”.

Nie trudno zgadnąć, że zaskakująco wysoki wzrost składki - bo aż o 50% - i konieczność jej opłacania do czasu ukończenia 75 lat życia, nie wzbudziły zachwytu członków samorządów. Problem, jak sądzę, tkwi nie tyle w samej wysokości składki, która w porównaniu z wysokością składek opłacanych przez członków innych korporacji zawodowych nie jest szokująca, ile w tym, jak i na co jest ona przez samorządy przeznaczana. Argumentacja uzasadniająca podwyższenie składki, przywołana przez Prezesa NRL brzmi nawet dobrze, ale obawiam się, że dla większości lekarzy jest mało przekonująca. Do słuszności przedstawionego w uchwale NRL rozwiązania niezwykle trudno będzie przekonać zwłaszcza lekarzy emerytów i rencistów, szczególnie tych o niezbyt wysokich świadczeniach, którzy uzyskują dodatkowe dochody, w tym także ze źródeł innych niż wykonywanie zawodu lekarza. Obawiam się więc, że bez przekonujących, wyraźnie dedykowanych wydatków na rzecz członków izby przybędzie nam wątpliwych w sens istnienia samorządu. Tak to już niestety jest - coś za coś.

Na koniec polecam uwadze wszystkich sprawozdania z licznych zawodów sportowych. Jak zwykle nie zabrakło w nich naszych reprezentantów tradycyjnie odnoszących znaczące sukcesy sportowe. Niezawodni są zwłaszcza: Janusz Plesiewicz – kolarstwo górskie, Krzysztof Kawecki – pływanie oraz Sebastian Spaleniak – lekka atletyka. Wojskowa Izba Lekarska wspierała i będzie nadal wspierać finansowo ich uczestnictwo w imprezach sportowych. Wszystkim naszym sportowcom serdecznie gratulujemy, życzymy im utrzymania dobrej formy i nowych zwycięstw.

Redaktor naczelny
Zbigniew ULANOWSKI

Posiedzenie Rady Lekarskiej WIL

w dniu 19 września 2014 r.

W pierwszym, powakacyjnym posiedzeniu Rady Lekarskiej WIL uczestniczyło 18 jej członków. Uczestniczyli ponadto: przewodniczący Komisji Rewizyjnej WIL kol. Krzysztof Hałasa, radca prawny WIL mec. Andrzej Niewiadomski i Dyrektor Biura WIL mgr Renata Formicka. Posiedzeniu przewodniczył prezes RL WIL dr n. med. Jan Sapieżko. Przedstawiony porządek posiedzenia przyjęto jednogłośnie. Na wstępie prezes RL WIL poinformował zebranych o możliwym spóźnieniu się zaproszonego na posiedzenie Rady wiceministra zdrowia Igora Radziewicza-Winnickiego.

W sprawozdaniu z działalności za okres wakacyjny prezes Sapieżko poinformował o nadzwyczajnej w tym okresie aktywności Naczelnej Rady Lekarskiej i jej Prezydium oraz Konwentu Prezesów. Organy te odbyły szereg posiedzeń poświęconych m.in. wypracowaniu założeń i podjęciu uchwały w sprawie składek członkowskich (do tego NRL zobowiązał XII KZL w marcu br.) oraz omawianiu problemów wynikających z odwoływania się lekarzy do klauzuli sumienia, a także głośnego medialnie stanowiska części środowiska, wyrażającego się w złożonej „Deklaracji wiary”.

Prezes RL WIL przedstawił też zebranym wniosek i kandydaturę lekarza Jakuba Garbackiego, aplikującego na funkcję pełnomocnika ds. zdrowia lekarzy WIL. Rada Lekarska z uznaniem przyjęła wyrażoną przez członka naszej izby chęć podjęcia się tego zadania i uznała, że jego kwalifikacje fachowe i droga zawodowa spełniają kryteria jakim powinien odpowiadać kandydat na to stanowisko, jednakże przed podjęciem uchwały zdecydowano o zaproszeniu kol. J. Garbackiego na październikowe posiedzenie

Rady celem bliższego poznania kandydata.

Następnie, prezes RL WIL Jan Sapieżko przedstawił stanowisko Komisji Etyki Lekarskiej NRL z dnia 28 czerwca br. w sprawie prawa lekarzy do postępowania w zgodzie z sumieniem. Dodał, że nie w pełni można utożsamiać je ze stanowiskiem całej NRL w tej sprawie i zapewne dalej toczyć się będzie dyskusja i prace nad wypracowaniem ostatecznego stanowiska przez NRL.

Ponieważ wiceminister zdrowia Igor Radziewicz-Winnicki ostatecznie, z przyczyn służbowych nie mógł przybyć na spotkanie aby osobiście przedstawić problematykę dotyczącą terapii bólu, prezes WIL odwołał się do biuletynu „Skalpel” nr 5/2014, w którym opublikowany był list Pana Ministra i zaapelował do członków Rady o rozpropagowanie w swoich środowiskach informacji o ułatwieniach w sposobie ordynacji leków opioidowych i zachęcał do śmielszego ich stosowania w przypadkach uzasadnionych klinicznie, a także większej empatii dla cierpiących z powodu bólu chorych.

W dalszej części posiedzenia Rada Lekarska, na wniosek Przewodniczącego Komisji ds. Rejestru lekarzy, wydawania prawa wykonywania zawodu i praktyk lekarskich kol. Z. Zaręby podjęła ogółem 166 uchwał w sprawach dotyczących wpisania wnioskujących do rejestru praktyk lekarskich lub skreślenia z tego rejestru.

Rada Lekarska zaakceptowała ponadto wniosek lekarza Sławomira Piekuta o wydanie mu zaświadczenia o posiadaniu uprawnień do udzielania świadczeń zdrowotnych w zakresie POZ – bezterminowo oraz takiego zaświadczenia lek. Edwardowi Załęskiemu – z waż-

nością do końca 2017 r. Ponadto Rada Lekarska podjęła uchwały w sprawie przyznania ograniczonego prawa wykonywania zawodu 18 absolwentom uczelni medycznych oraz uchwałę nr 594/14/VII w sprawie przyznania **lek. Annie Lachowskiej** prawa wykonywania zawodu, wpisania na listę członków WIL i do rejestru Wojskowej Izby Lekarskiej, w związku z zakończeniem stażu podyplomowego i złożeniem egzaminu LEK.

Wnioski o zaopiniowanie kandydatów na kierownicze stanowiska w wojskowej służbie zdrowia przedstawił i omówił Przewodniczący Komisji kol. Piotr Jamrozik. Rada udzieliła poparcia nw. lekarzom:

- **mjr. lek. Zdzisławowi Małyszce**, kandydatowi na stanowisko Ordynatora Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii w 109 Szpitalu Wojskowym z Przychodnią w Szczecinie;
- **mjr. lek. Krzysztofowi Przygodzkiemu**, kandydatowi na stanowisko Ordynatora Oddziału Chirurgii Ogólnej w 109 Szpitalu Wojskowym z Przychodnią w Szczecinie;
- **ppłk. Andrzejowi Wojdasowi**, kandydatowi na stanowisko profesora nadzwyczajnego – kierownika Kliniki Laryngologii w Wojskowym Instytucie Medycyny Lotniczej;
- **prof. dr. hab. n. med. Jackowi Ryszowi** – do pełnienia funkcji konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie nefrologii na teren Podkarpacia.

Rada Lekarska postanowiła delegować jako swoich przedstawicieli w komisjach konkursowych na stanowiska:

- ordynatora Oddziału Chirurgicznego Ogólnego w SP ZOZ

- MSW w Opolu – kol. Mirosława Błońskiego;
- pielęgniarki oddziałowej Oddziału Intensywnej Terapii oraz na stanowisko pielęgniarki oddziałowej w Klinicznym Oddziale Chirurgii Naczyniowej w 4 Wojskowym Szpitalu Klinicznym z Polikliniką SP ZOZ we Wrocławiu – kol. Artura Płachtę;
 - pielęgniarek oddziałowych w WSSz im. dr. Wł. Biegańskiego w Łodzi – kol. Krzysztofa Grzegorzczaka;
 - pielęgniarki oddziałowej Oddziału Ginekologiczno-Położniczego z pododdziałem Patologii Ciąży w Szpitalu Wojewódzkim w Łomży – kol. Sławomira Sapieżkę;
 - ordynatora Oddziału Obserwacyjno-Zakaźnego z Pododdziałem Obserwacyjno-Zakaźnym Dziecięcym w Szpitalu Wojewódzkim w Łomży – kol. Sławomira Sapieżkę.

Na wniosek przewodniczącego Komisji Kształcenia WIL kol. Stefana Antosiewicza Rada Lekarska zaakceptowała przyznanie punktów edukacyjnych uczestnikom:

- szkolenia organizowanego w dniach 27-28.06.2014 i 19-20.09.2014 przez Zakład Transfuzjologii Klinicznej CSzK MON Wojskowego Instytutu Medycznego (odpowiednio - 15 i 16 punktów edukacyjnych);
- IV Konferencji Naukowo-Szkoleniowej nt. „Aktualne problemy kliniczne i wojskowo-medyczne”, organizowanej przez 108 SzWzP w Elku przy współpracy z Wojskowym Instytutem Medycznym w Warszawie, która odbyła się w dniu 11.07.2014 r. (5 pkt. edukacyjnych);
- kursów z zakresu medycyny ratunkowej, organizowanych przez Wojskowy Instytut Medyczny, w poniższych terminach:
wrzesień – w dniach
 18.09.2014 r. (6 punktów);
 22-24.09. 2014 r. (21 punktów);
 24-25.09.2014 r. (11 punktów);

październik

8 i 22.10.2014 r. (6 punktów);
 29-30.10.2014 r. (12 punktów);

listopad

5 i 19.11.2014 r. (6 punktów);
 6.11.2014 r. (6 punktów);
 24-26.11.2014 r. (21 punktów);

grudzień

- 3 i 17.12.2014 r. (6 punktów)
- IV Konferencji Inwazyjnego Leczenia Chorób Serca i Naczyń „MOTIVATION for Hearts 2014” organizowanej przez Wojskowy Instytut Medyczny w dniach 27-28.10. 2014 r. (12 pkt.);
- kursów szkoleniowych nt. „Chirurgia na żywo”, organizowanych przez Klinikę Okulistyki Wojskowego Instytutu Medycznego w terminach: 5-6.09.2014 r. (9 punktów edukacyjnych) oraz w dniu 7.11. 2014 r. (4 punkty);
- III Międzynarodowej Konferencji Naukowej z Pokazem Praktycznym „EpiMilitaris 2014 – Medycyna Polowa”, organizowanej przez Centrum Reagowania Epidemiologicznego Sił Zbrojnych, która odbędzie się w dniach 13-16.10.2014 r. w Warszawie. (16 pkt.);
- kursów doskonalących organizowanych przez Centrum Kształcenia Podyplomowego oraz Klinikę Chirurgii Ogólnej, Onkologicznej, Metabolicznej

i Torakochirurgii WIM w terminach:

- 10-11.10 i 24-25.10.2014 r. (18 punktów);
- 7-8.11.2014 r. (11 punktów).

Na wniosek skarbnika WIL kol. A. Probuckiego rada podjęła uchwały w sprawie zwolnienia z obowiązku opłacania składki członkowskiej przez lekarzy: Władysława Śpiewaka, Krzysztofa Wierzbickiego i Krzysztofa Fiuczka oraz uchwałę w sprawie refundacji kol. Januszowi Plesiewiczowi kosztów wpisowego na zawody w kolarstwie górskim i szosowym. Rada Lekarska podjęła też uchwałę o sprawie wsparcia finansowego na organizację uroczystych obchodów 50-lecia szpitala wojskowego przy ul. Szaserów w Warszawie, która odbędzie się 30.10.2014 r.

Na zakończenie skarbnik WIL przedstawił Radzie Lekarskiej sprawozdanie finansowe WIL za I półrocze 2014 r. i w posumowaniu stwierdził, że realizacja planu budżetowego przebiega zgodnie z przyjętymi założeniami i wynosi po stronie przychodów 71,2 %, a po stronie wydatków 56,9 % planu. Rada Lekarska przyjęła sprawozdanie skarbnika bez uwag.

Z. U.

Panu

mjr. lek. Rafałowi PAWLIKOWI

i Jego Rodzinie

wyrazy głębokiego współczucia i żalu
z powodu śmierci

OJCA

składają:

koledzy z 38 Kursu WAM

Posiedzenie Rady Lekarskiej WIL

w dniu 10 października 2014 r.

Posiedzenie otworzył, a następnie je prowadził, prezes RL WIL dr n. med. Jan Sapieżko. Uczestniczyło w posiedzeniu 15 członków Rady Lekarskiej oraz Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej WIL prof. dr hab. med. Jan Błaszczak, Dyrektor Biura WIL mgr Renata Formicka i radca prawny WIL mec. Andrzej Niewiadomski.

Przedstawiony porządek posiedzenia przyjęto jednogłośnie, po czym prezes RL WIL poinformował o swoim i Przewodniczącego komisji stomatologicznej WIL płk dr n. med. dent. Stanisława Żmudy spotkaniu z wicepremierem, ministrem Obrony Narodowej Tomaszem Siemoniakiem. W trakcie tego spotkania, jak mówił dr J. Sapieżko, złożono Panu Ministrowi gratulacje z okazji powołania Go na stanowisko Wiceprezesa Rady Ministrów i wyrażono uznanie dla dokonań Pana Ministra, a także podziękowano za życzliwą współpracę z samorządem lekarskim. Panu Premierowi wręczono list gratulacyjny i statuetkę Asklepiosa, która w jego gabinecie zajęła

eksponowane miejsce. Następnie kandydat na funkcję Pełnomocnika ds. zdrowia lekarzy WIL kol. Jakub Garbacki przedstawił zebranym zarys planu przyszłego, swojego działania i problematykę, na której skupić chciałby swoje wysiłki. Jako jedno z głównych zadań widzi on profilaktykę, chciałby też, aby przy wsparciu WIL powstał w wojsku ośrodek leczenia uzależnień dla żołnierzy. Po wysłuchaniu kol. J. Garbackiego Rada Lekarska jednogłośnie podjęła **uchwałę nr 822/14/VII** w sprawie powołania go na funkcję Pełnomocnika ds. zdrowia lekarzy WIL.

W zastępstwie nieobecnego Przewodniczącego Komisji ds. Rejestru Lekarzy, wydawania PWZ i praktyk lekarskich głos zabrał sekretarz RL WIL kol. Konrad Maćkowiak, który zaproponował podjęcie uchwał w sprawie przyznania 25 lekarzom i lekarzom denty stom prawu wykonywania zawodu, wpisania ich na listę członków WIL i do rejestru. Poinformował on Radę, że lekarze ci odbyli staż podyplomowy i zdali państwowy LEK lub

LDEK, a zatem spełniają warunki dla podjęcia takich uchwał. Rada Lekarska jednogłośnie podjęła więc 25 uchwał.

Wnioski w sprawie zaopiniowania kandydatów na stanowiska kierownicze w wojskowej służbie zdrowia omówił przewodniczący Komisji ds. opiniowania kandydatów kol. Piotr Jamrozik. Rada lekarska po zapoznaniu się z wyrażanymi opiniami postanowiła udzielić poparcia nw. lekarzom:

– **mjr. lek. Robertowi Kozłowskiemu**, kandydatowi na stanowisko Ordynatora Oddziału Chirurgii Ogólnej w 7 Szpitalu Marynarki Wojennej z Przychodnią SP ZOZ w Gdańsku; **dr. n. med. Zbigniewowi Adamowi Maciowskiemu**, **lek. Arturowi Szmielowskiemu** i **lek. Bogusławowi Biernatowskiemu** – przedstawionym we wniosku konsultanta krajowego kandydatom na stanowiska konsultantów w dziedzinie medycyny lotniczej dla województw: małopolskiego, łódzkiego i mazowieckiego.

Wszyscy ww. kandydaci uzyskali jednogłośnie poparcie Rady Lekarskiej.

Na wniosek Komisji kształcenia i doskonalenia zawodowego WIL Rada Lekarska zaakceptowała przyznanie 10 punktów edukacyjnych uczestnikom Konferencji Naukowej organizowanej przez Klinikę Chirurgii Ogólnej, Onkologicznej, Metabolicznej i Torakochirurgii CSzK MON WIM, która odbędzie się w dniach 16-18.10 2014r. w Jachrance k/Warszawy.

Skarbnik WIL kol. Andrzej Probuski przedstawił do decyzji Rady wnioski lekarzy dotyczące zwolnienia z obowiązku opłacania składek członkowskich lub ustalenia składki w niższej stawce, a Rada Lekarska podjęła uchwały:

Prezes RL WIL Jan Sapieżko przedstawia kandydaturę lek. Jakuba Garbackiego na funkcję pełnomocnika ds. zdrowia lekarzy WIL

Jakub Garbacki przedstawił zebrany zarys planu swojego przyszłego działania

- w sprawie zwolnienia z obowiązku opłacania składek: lek. dent. Krzysztofa Juskiewicza, lek. dent. Agnieszkę Sobieralską;
- w sprawie ustalenia wysokości składki w wysokości 10 zł: lek.

dent. Ryszardowi Skórkce i prof. Marianowi Brockiemu;

- w sprawie umorzenia naliczonych składek: lek. dent. Agnieszce Sobieralskiej.

Ponadto skarbnik przedstawił wnioski o dofinansowanie:

- organizowanej Konferencji przez Polskie Towarzystwo Medycyny Hiperbarycznej;
- uroczystych obchodów 70. lecia 109 Szpitala Wojskowego w Szczecinie;
- organizowanej przez WIM Konferencji Chirurgów w Jachrance k/Warszawy.

Po dyskusji nad tymi wnioskami, Rada Lekarska postanowiła o przyznaniu organizatorom tych przedsięwzięć wsparcia finansowego w wysokości, odpowiednio: 5 tys.; 6 tys. i 10 tys. zł.

W końcowej części posiedzenia prezes RL WIL zaproponował zorganizowanie w przeddzień Zjazdu Budżetowego uroczystej konferencji jubileuszowej z okazji XXV lecia istnienia Wojskowej Izby Lekarskiej. Rada Lekarska pozytywnie odniosła się do przedstawionej propozycji, postanowiono bliższe szczegóły omówić na kolejnym posiedzeniu Rady.

Z. U.

Uchwała Nr 822 /14/VII Rady Lekarskiej Wojskowej Izby Lekarskiej z dnia 10 października 2014 r.

*w sprawie powołania pełnomocnika do spraw
zdrowia lekarzy i lekarzy dentyistów*

Na podstawie uchwały nr 7/07/V Naczelnej Rady Lekarskiej z dnia 13 kwietnia 2007 r. w sprawie organizacji systemu pomocy lekarzom i lekarzom dentyistom, których stan zdrowia ogranicza lub uniemożliwia wykonywanie zawodu, uchwala się, co następuje:

§ 1.

Rada Lekarska Wojskowej Izby Lekarskiej w Warszawie powołuje

lek. Jakuba Garbackiego

na pełnomocnika ds. zdrowia lekarzy i lekarzy dentyistów, zwanego dalej „pełnomocnikiem”.

§ 2.

Zadania pełnomocnika określa załącznik do powołanej na wstępie uchwały Naczelnej Rady Lekarskiej.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

**SEKRETARZ
RADY LEKARSKIEJ WIL
Konrad MAĆKOWIAK**

**PREZES
RADY LEKARSKIEJ WIL
Jan SAPIEŻKO**

Uchwała Nr 27/14/VII Naczelnej Rady Lekarskiej z dnia 5 września 2014 r.

w sprawie wysokości składki członkowskiej

Na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz. U. Nr 219, poz. 1708, z 2011 r. Nr 112, poz. 654 i Nr 113, poz. 657 oraz z 2013 r. poz. 779) uchwala się, co następuje:

§ 1

1. Ustala się wysokość składki obowiązującej lekarza i lekarza dentyistę, członka okręgowej lub wojskowej izby lekarskiej, zwanego dalej „lekarzem”, w wysokości 60 zł miesięcznie.

2. Lekarz posiadający ograniczone prawo wykonywania zawodu, zwany dalej „lekarzem stażystą”, opłaca składkę w wysokości 10 zł miesięcznie.

§ 2

1. Obowiązek opłacania składki powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym lekarz, lekarz stażysta:
 - 1) został wpisany do rejestru członków okręgowej lub wojskowej izby lekarskiej;

- 2) utracił prawo do zwolnienia z obowiązku opłacania składki.
2. Składkę za dany miesiąc opłaca się do końca tego miesiąca lub z dowolnym wyprzedzeniem, osobiście lub za pośrednictwem pracodawcy:
 - 1) na konto bankowe okręgowej lub wojskowej izby lekarskiej lub
 - 2) na indywidualny numer subkonta bankowego nadany i przekazany przez okręgową lub wojskową izbę lekarską lub
 - 3) w kasie okręgowej lub wojskowej izby lekarskiej.
3. Od zaległych składek nalicza się odsetki ustawowe od dnia wymagalności.

§ 3

1. Zwolnienie z obowiązku opłacania składki powstaje na podstawie niniejszej uchwały w pierwszym dniu miesiąca następującego po miesiącu, w którym lekarz:
 - 1) ukończył 75 lat;
 - 2) został skreślony z rejestru członków okręgowej lub wojskowej izby lekarskiej;
 - 3) złożył oświadczenie, że nie osiąga przychodów z tytułu wykonywania zawodu oraz ze źródeł przychodów wymienionych w przepisach o podatku dochodowym od osób fizycznych, z wyłączeniem renty lub emerytury, w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych lub ustaw regulujących zaopatrzenie emerytalne służb mundurowych.
2. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, ma charakter czasowy i przysługuje tylko na okres nieosiągania przychodów z tytułu wykonywania zawodu oraz ze źródeł przychodów wymienionych w przepisach o podatku dochodowym od osób fizycznych, z wyłączeniem renty lub emerytury, w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych lub ustaw regulujących zaopatrzenie emerytalne służb mundurowych.
3. W razie uzasadnionych wątpliwości co do spełnienia przez lekarza warunku nieosiągania przychodu opisanego w ust. 1 pkt 3, okręgowa lub wojskowa rada lekarska może zażądać od lekarza dokumentów podatkowych w celu weryfikacji prawdziwości oświadczenia o nieosiąganiu przychodu.
4. W przypadku ustalenia, na podstawie analizy dokumentów podatkowych przedstawionych przez lekarza, że oświadczenie o nieosiąganiu przychodu zostało złożone niezgodnie z prawdą,

oraz w przypadku nieprzedstawienia przez lekarza dokumentów podatkowych, okręgowa lub wojskowa rada lekarska podejmuje uchwałę stwierdzającą brak podstaw do zwolnienia lekarza z obowiązku opłacania składki w okresie, w którym lekarz faktycznie korzystał ze zwolnienia, oraz wzywa lekarza do zapłaty zaległych składek wraz z odsetkami ustawowymi.

5. Lekarz korzystający ze zwolnienia z obowiązku opłacania składki na podstawie ust. 1 pkt 3 ma obowiązek niezwłocznie powiadomić okręgową lub wojskową radę lekarską o osiągnięciu przychodów, o których mowa w ust. 1 pkt 3.
6. Lekarz traci prawo do zwolnienia z obowiązku opłacania składki na podstawie ust. 1 pkt 3 z pierwszym dniem miesiąca, następującego po miesiącu, w którym osiągnie przychód, o którym mowa w ust. 1 pkt 3.
7. Wzór oświadczenia o nieosiąganiu przychodów, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, stanowi załącznik nr 1 do uchwały.
8. Wzór oświadczenia o osiągnięciu przychodów, o którym mowa w ust. 5, stanowi załącznik nr 2 do uchwały.

§ 4

1. Lekarz, który przed wejściem w życie uchwały, miał ustaloną miesięczną wysokość składki na kwotę 10 złotych, opłaca składkę w tej kwocie do czasu nabycia prawa do zwolnienia z obowiązku opłacania składki na podstawie § 3 uchwały.
2. Lekarz, który przed wejściem w życie uchwały, uzyskał prawo do zwolnienia z obowiązku opłacania składki zachowuje prawo do zwolnienia do czasu zaistnienia zdarzenia skutkującego powstaniem obowiązku opłacania składki zgodnie z § 3 ust. 6.

§ 5.

Traci moc uchwała Nr 8/08/V Naczelnej Rady Lekarskiej z dnia 4 kwietnia 2004 r. w sprawie wysokości składki członkowskiej, zmieniona uchwałą Nr 9/12/VI Naczelnej Rady Lekarskiej z dnia 13 kwietnia 2012 r. zmieniającą uchwałę w sprawie wysokości składki członkowskiej.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

Sekretarz	Prezes
Konstanty RADZIWIŁŁ	Maciej HAMANKIEWICZ

Tekst powyższej uchwały wraz z załącznikami znajduje się na stronie internetowej NIL (www.nil.org.pl), w zakładce Dokumenty/Naczelnej Rady Lekarskiej (uchwały/VII Kadencja/2014 rok - http://nil.org.pl/__data/assets/pdf_file/0008/97262/ru027-14-VII.pdf)

PREZES
NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ
Maciej Hamankiewicz

NRL/BRP/KS/1658/2014

Warszawa, 16.09.2014 r.

**List Prezesa NRL do lekarzy i lekarzy dentyków –
składka członkowska w 2015 r.**

**Szanowne Koleżanki, Szanowni Koledzy
Lekarze i Lekarze Dentyści**

W związku z pytaniami, które docierają w kwestii składki członkowskiej jeszcze raz wszystkich Was informuję:

Naczelna Rada Lekarska - zgodnie z wnioskiem Konwentu Prezesów Okręgowych Rad Lekarskich oraz projektem przedstawionym przez Okręgową Izbę Lekarską w Warszawie – podjęła uchwałę o wzroście składki od 1 stycznia 2015 roku z 40 zł do 60 zł miesięcznie dla lekarzy i lekarzy dentyków do 75 roku życia, wykonujących zawód.

Istnieje kilka powodów takiej decyzji:

- zwolnienie z opłacania składki wszystkich lekarzy i lekarzy dentyków powyżej 75 roku życia,
- zwolnienie z opłacania składki dla lekarzy i lekarzy dentyków, którzy nie uzyskują przychodu z wykonywania zawodu,
- zwiększenie liczby bezpłatnych szkoleń podyplomowych dla lekarzy organizowanych przez izby lekarskie,
- zapewnienie większej niż dotychczas ochrony prawnej ze strony biur prawnych izb lekarskich,
- wprowadzenie mechanizmów zwiększających wpływ na przepisy prawne dotyczące lekarzy,
- więcej środków na pomoc dla lekarzy emerytów, lekarzy w trudnych sytuacjach i dla ich rodzin, sierot po zmarłych lekarzach,

- przeznaczenie środków na czynności w zakresie odpowiedzialności zawodowej (koszty zadań przejętych od administracji państwowej, za które Minister Zdrowia powinien, a nie chce płacić).

Podwyżka wysokości składki w połowie uwzględnia inflację z ostatnich 6 lat, kiedy składka nie była podwyższana. Rozumiemy, że każda podwyżka jest trudna do zaakceptowania.

Popierając wzrost składki możemy jednak pomóc sobie, a przede wszystkim innym lekarzom.

Jeden z portali porównał lekarzy do maklerów, podając wartość składki, jaką płać.

Historycznie składka na izbę lekarską była składką procentową wynoszącą 2% od przychodu (składka procentowa obowiązuje np. w OZZL i wynosi 1% pensji).

Jeśli porównywać to: składka podstawowa opłacana przez adwokatów jest ustalana przez okręgi i wynosi w Warszawie 120 zł, w Krakowie 245 zł miesięcznie; składka radców prawnych wynosi 100 zł miesięcznie; składka opłacana przez notariuszy to 2,5% pobranej taksy notarialnej, lecz nie mniej niż 700 złotych miesięcznie.

Z wyrazami szacunku

Prezes
Naczelnej Rady Lekarskiej
Maciej Hamankiewicz

Naczelna Izba Lekarska, ul. Jana Sobieskiego 110, 00-764 Warszawa

tel. 22 559-13-30

e-mail: prezes@hipokrates.org

50 lat Szpitala Wojskowego „Na Szaserów”

12 października mija 50 lat od oficjalnego otwarcia Szpitala Wojskowego przy ul. Szaserów 128 w Warszawie, największej i „sztandarowej” placówki medycznej wojskowej służby zdrowia. Zmieniały się nazwy, następowała wymiana pokolenia, a Placówka niezmiennie dla chorych z całej Polski była i jest znana jako „Szpital na Szaserów”.

Historia Szpitala sięga okresu międzywojennego, do Szpitala Ujazdowskiego – Szpitala Szkolnego Centrum Wyszczepienia Sanitarnego, pierwszego szpitala wojskowego w Warszawie, który podzielił los swojego miasta w czasie II wojny światowej. W dniu odzyskania niepodległości, wobec ogromnych zniszczeń Warszawy, służba zdrowia, także wojskowa, znalazła się w bardzo trudnej sytuacji. Jednym z ważniejszych przedsięwzięć okresu powojennego było zabezpieczenie sanitarne pozbawionej wszelkich urządzeń komunalnych, pełnej prowizorycznych cementarzy Stolicy. Brakowało ośrodków przystosowanych do opieki nad chorym i personelu medycznego. Angażując ogromne siły i środki już w pierwszych miesiącach 1945 roku otwarto Szpital Ministerstwa Obrony Narodowej na 180 łóżek z polikliniką, zlokalizowany w gmachu dawnej Szkoły Pielęgniarskiej w Warszawie przy ul. Koszykowej 78.

W marcu 1947 roku oddzielono od Szpitala Poliklinikę, tworząc, w wyremontowanym budynku przy ul. Nowowiejskiej 31, Centralną Przychodnię Lekarską (przed wojną była to siedziba Instytutu Chirurgii Urazowej).

Garnizon warszawski rozbudowywał się, przybywało podopiecznych wojskowej służby zdrowia, co wymusiło na kierownictwie Ministerstwa Obrony Narodowej podjęcie decyzji, już w roku 1948, o budowie nowego gmachu dla Szpitala MON. Rozważano lokalizację na terenie dawnego Szpitala Ujazdowskiego, przy ul. Górnośląskiej 45, jednak, decyzją Marszałka Polski Konstantego Rokossowskiego, wybrano lokalizację na Grochowie. Teren przy ulicy Szaserów posiadał wszelkie dogodne warunki do budowy kompleksu szpitalnego. Powołany Komitet Budowy Szpitala, pod kierownictwem gen. dyw. prof. dr. Bolesława Szareckiego, ustalił zadania i szczegółowy program inwestycji.

W lutym 1952 r. Szpital przy Koszykowej, rozkazem Ministra Obrony Narodowej, został przemianowany na Centralny Szpital Ministerstwa Obrony Narodowej, co podyktowane było włączeniem do zadań placówki działalności naukowej. Zwiększono obsadę etatową, stworzono nowe stanowiska, m.in. kierowników naukowych oddziałów.

Wkrótce nastąpiła zasadnicza zmiana organizacyjna Szpitala, związana z powstaniem 1.07.1958 r. Wojskowej Akademii Medycznej, w której struktury włączono CS MON, nadając mu nazwę 2. Centralnego Szpitala Klinicznego WAM (2.CSK WAM). Podstawowe cele Szpitala zostały poszerzone o zadania dydaktyczne w ramach procesu doskonalenia podyplomowego i specjalistycznego kadr medycznych.

Budowę nowego obiektu zakończono 9 października 1964 roku, oficjalne otwarcie odbyło się 12 października. Kadra Szpitala wywodziła się ze zlikwidowanego 1. Wojskowego Szpitala Okręgowego oraz 2. Centralnego Szpitala Klinicznego WAM.

O roli, jaką miała spełnić placówka, pisał płk prof. Zygmunt Ruszczewski:

Gen. prof. Marian Garlicki

Prof. Dymitr Aleksandrow

Prof. Edward Waniewski

Prof. Franciszek Smolarek

Prof. Henryk Czarnecki

Prof. Stanisław Rudnicki

Prof. Sylwester Czaplicki

Prof. Stanisław Pokrzywnicki

„Tegoroczne święto Wojska Polskiego wojskowa służba obchodziła szczególnie uroczystie, dzięki otwarciu nowego szpitala klinicznego, który ma się stać nie tylko przodującym ośrodkiem leczenia i bazą dydaktyczną, prowadzącą szeroką akcję doskonalenia zawodowego lekarzy wojskowych, ale również placówką naukową. (...) Działalność ta (...) powinna polegać na planowanych badaniach naukowych, przy czym problematyka tych badań musi uwzględniać tzw. Zamówienia społeczne, a więc w szpitalu wojskowym przede wszystkim potrzeby wojskowej służby zdrowia. (...)”¹.

W konsekwencji przejęcia przez 2. CSK WAM roli ośrodka szkolenia podyplomowego w szerokim zakresie specjalności medycznych, w lipcu 1967 r. zadania Studium Doskonalenia i Specjalizacji WAM w Łodzi zostały przejęte przez nowo powstały Instytut Kształcenia Podyplomowego WAM z 2. Centralnym Szpitalem Klinicznym WAM. Instytut został utworzony na prawach Wydziału Wojskowej Akademii Medycznej ds. Kształcenia Podyplomowego z siedzibą w Warszawie.

Do zadań Instytutu, obok działalności leczniczo-usługowej, należało prowadzenie działalności naukowej

w zakresie nauk medycznych, głównie w zakresie powiązanym z obronnością kraju oraz kształcenie podyplomowe kadr wojskowej służby zdrowia.

Instytut powoływał własną Radę Naukową, która opracowywała plany naukowo-badawcze, zatwierdzała budżet na badania naukowe, opiniowała zatrudnianie pracowników na stanowiska naukowo-dydaktyczne oraz analizowała i oceniała działalność naukową i dydaktyczną, także pod kątem rozwoju kadry. Od roku 1970 posiadała ona również prawo do przeprowadzania przewodów doktorskich i habilitacyjnych. W przemówieniu inauguracyjnym prof. Dymitr Aleksandrow mówił:

(...) Jest dla mnie wielkim zaszczytem i radością otworzyć obrady pierwszej Rady Naukowej Instytutu. Na chwilę tę czekaliśmy przeszło 2 lata, z wielką niecierpliwością, ale nie z założonymi rękami. (...) Za pomocą opracowanych i wdrożonych w naszym Instytucie metod udało się nam w znaczący sposób poprawić szansę przeżycia wstrząsów różnego typu. Znaleźliśmy się w ścisłej czołówce krajowej w zakresie krwiolecznictwa, reanimacji, intensywnej opieki kardiologicznej i oddechowej, anestezjologii, rehabilitacji pourazowej, radiologicznej diagnostyki naczyniowej oraz diagnostyki biochemicznej. Zrobiliśmy duży

Sala operacyjna Kliniki Chirurgii Dziecięcej, 1972 r.

¹ Ruszczewski Z. 2 Centralny Szpital Kliniczny WAM jako nowa placówka naukowa Wojskowej Służby Zdrowia, Lekarz Wojskowy 1964, nr 12, s. 879

Prof. Wanda Wyszynacka-Aleksandrow

Prof. Władysław Zagórski

Prof. Zygmunt H. Kaliciński

Prof. Tadeusz Orłowski

krok naprzód w dziedzinie walki z niewydolnością nerek, wysuwając się na drugie miejsce w kraju pod względem liczby wykonanych dializ otrzewnej, a w ostatnich tygodniach uruchamiając także hemodializę (...). Przez Instytut przeszło 743 lekarzy wojskowych, szkolonych na kursach różnych specjalności. (...) Cieszy nas i napawa otuchą fakt, że w ostatnich latach coraz częściej zwracają się do nas o pomoc w trudnych przypadkach nie tylko wojskowe, ale także cywilne placówki służby zdrowia, ze stolicy i spoza jej terenu. Zwłaszcza cieszy nas fakt, że coraz częściej proszą nas nie tylko o pomoc doraźną, ale także o instruktaż w zakresie nowych, wdrożonych u nas metod terapii.²

Kolejne zmiany organizacyjne związane były z rozwojem działalności leczniczej i naukowo-badawczej Instytutu. Od roku 1974 Instytut funkcjonował pod nazwą Centrum Kształcenia Podyplomowego Wojskowej Akademii Medycznej. Przypadła mu rola wiodącego w wojsku ośrodka konsultacyjnego oraz podstawowej bazy do specjalizacji i rozwoju naukowego kadr medycznych, a także prowadzenie pracy badawczo-wdrożeniowej w ramach planu naukowego resortu MON. W strukturze Centrum

wydzielono 4 Instytuty oraz szereg samodzielnych klinik, zakładów i pracowni.

Zakres tematyczny realizowanych przez CKP WAM badań naukowych związany był z jego działalnością leczniczą. O kierunkach podejmowanych badań pisał prof. Edward Waniewski w artykule z roku 1983: „Planowane prace mają charakter stosowany, bowiem ich główny celem jest stałe doskonalenie diagnostyki, leczenie i zapobieganie chorobom występującym w warunkach służby wojskowej. (...) Znaczna większość prac ma charakter opracowań kompleksowych, co stało się możliwe dzięki wykonywaniu ich przez robocze zespoły interdyscyplinarne, powoływane przez Radę Naukową dla poszczególnych grup tematycznych. Czternaście obecnie pracujących zespołów roboczych grupuje oprócz pracowników Centrum również członków zaproszonych z innych instytucji naukowych jako przedstawicieli nie reprezentowanych w Centrum specjalności.”³

Zaprojektowano również i zaczęto stosować w praktyce (1980 r.) Informatyczny System Populacyjny (elektroniczną technikę obliczeniową ETO) dla izby przyjęć i patomorfologii. Rada Naukowa

CKP WAM (45 członków) utrzymała uprawnienia samodzielnej Rady Wydziału.

W roku 1983, przy koordynującej roli dydaktyczno-naukowej CKP WAM, wydzielono z jego struktury Centralny Wojskowy Szpital Kliniczny. Obie Placówki, już po trzech latach funkcjonowania, ponownie połączono tworząc Centralny Szpital Kliniczny Wojskowej Akademii Medycznej, jedną z pięciu podstawowych jednostek organizacyjnych WAM. Rada Naukowa CSK WAM utrzymując uprawnienia Rady Wydziału, była nie tylko organem doradczym i opiniotwórczym komendanta Szpitala, ale również komendanta WAM.

Od lat osiemdziesiątych prace naukowo-badawcze prowadzone w Centrum, w ramach działalności statutowej, związane były głównie z potrzebami wojskowej służby zdrowia, w tym służące rozwojowi naukowej kadry oraz na rzecz gospodarki narodowej. Ogromnym osiągnięciem było zbadanie i opisanie przez prof. W. Jędrzejczaka wrodzonego, genetycznie uwarunkowanego niedoboru makrofagopoetyny u myszy z osteopetrozą. Była to pierwsza w świecie zidentyfikowana choroba braku cytokiny krwiotwórczej, a wyniki badań opublikowano w 1982 roku w „Journal of Experimental Medicine”. We współpracy z zakładami Szpitala już w roku 1984 zakończono przygotowania do

² Przemówienie gen. bryg. prof. dr hab. n. med. Dymitra Aleksandrowa, Materiały archiwalne, PF56/88 – 1969-1971, s. 6-9

³ Waniewski E: Piętnastoletnia (1967-1982) działalność naukowo-badawcza Centrum Kształcenia Podyplomowego Wojskowej Akademii Medycznej. Lekarz Wojskowy 1983, nr 5-6, s. 221-225

wdrożenia przeszczepiania szpiku u człowieka, a 28 listopada 1984 roku przeprowadzono z wynikiem pozytywnym pierwszy przeszczep szpiku. Był to drugi udany zabieg w tej jednostce chorobowej na świecie. W kolejnym roku wykonano (we współpracy z prof. Romą Rokicką-Milewską z AM w Warszawie), również pierwsze w Polsce, przeszczepienie autologicznego szpiku u dziewczynki chorej na ostrą białaczkę limfoblastyczną. Przez wiele lat CSK WAM był jedynym w Polsce ośrodkiem transplantacji szpiku kostnego.

Badania naukowe prowadzone w CSK WAM w ostatnim dziesięcioleciu XX w. koncentrowały się na medycynie eksperymentalnej, genetyce, intensyfikacji chemioterapii (techniki przeszczepiania komórek macierzystych krwi obwodowej), diagnostyce molekularnej i immunoterapii nowotworów. Prowadzono doświadczenia nad hodowlą makrofagów i ich potencjalnym zastosowaniem w leczeniu. Funkcjonowała pracownia hodowli komórkowych in vitro, pracownia biologii molekularnej i mikroskopowa. Stosowano nowatorską w skali kraju chirurgię laparoskopową i angioplastykę przezskórną tętnic nerkowych.

Sala operacyjna Kliniki Chirurgii Naczyniowej i Endowaskularnej, 2012 r.

Dokonano pierwszych w wojskowej służbie zdrowia przeszczepów nerek, wprowadzono do rutyny klinicznej kriochirurgiczne leczenie chorób układu żylnego, operacje bariatryczne, i wiele innych.

W kursach organizowanych w tym czasie w CSK WAM rocznie brało udział średnio od 700 do 800 osób.

Styczeń 1999 roku przyniósł, jak wiemy, zasadniczą zmianę w dotychczasowych zasadach funkcjonowania szpitali w Polsce. CSK WAM przemianowano na

Centralny Szpital Kliniczny WAM z Polikliniką - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, co nie pociągnęło za sobą zmiany jego zadań statutowych - pozostał wydziałem WAM, prowadzącym działalność naukowo-badawczą (realizowaną w ramach indywidualnych grantów Komitetu Badań Naukowych oraz na zlecenie ministra Obrony Narodowej) oraz kształcenie podyplomowe. Rada Naukowa, licząca 84 osoby, zachowała prawo nadawania stopni naukowych. Rozwój naukowy Szpitala był ściśle związany z rozbudową zaplecza diagnostyczno-leczniczego. Jedną z priorytetowych inwestycji w zakresie nowoczesnej diagnostyki było wyposażenie Nowej Pracowni Tomografii Komputerowej w aparat najnowszej generacji do precyzyjnej, nieinwazyjnej diagnostyki wszystkich narządów.

Rok 2002 to moment zasadniczej zmiany w osobowości prawnej Szpitala - w związku z reorganizacją wyższego szkolnictwa wojskowego nastąpiła likwidacja Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o utworzeniu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (Dz. U. Nr 141, poz. 1184). O losach CSK WAM, pozostającego dotychczas w strukturach Akademii,

Sala operacyjna Kliniki Chorób Kobięcych i Położnictwa 2 CSK WAM, 1962 r.

Szpital „Na Szaserów”

NAZWA INSTYTUCJI (daty krańcowe funkcjonowania; lokalizacja)	IMIĘ, NAZWISKO KOMENDANTA/DYREKTORA
2. Centralny Szpital Kliniczny Wojskowej Akademii Medycznej (ul. Koszykowa 1958-1964)	płk lek. Stanisław Noworyta (1958 - 1961)
	płk dr hab. Czesław Półtorak (1961 - 1963)
2. Centralny Szpital Kliniczny Wojskowej Akademii Medycznej (ul. Szaserów 1964-1967)	płk lek. Tadeusz Roźniatowski (1964-1965)
	płk lek. Tadeusz Stasiak (1965 - 1967)
Instytut Kształcenia Podyplomowego WAM z 2. Centralnym Szpitalem Kliniknym WAM (1967-1974)	gen. bryg. prof. dr hab. Dymitr Aleksandrow (1967-1972)
	płk prof. dr n. med. Sylwester Czaplicki (1972 - 1974)
Centrum Kształcenia Podyplomowego WAM (1974 - 1983)	płk prof. dr n. med. Sylwester Czaplicki (1974 - 1983)
Centrum Kształcenia Podyplomowego WAM (1983 – 1986) Centralny Wojskowy Szpital Kliniczny (1983 – 1986)	płk prof. dr hab. med. Tadeusz Orłowski (1983-1986)
	płk lek. Leszek Bogdał (1983 – 1986)
Centralny Szpital Kliniczny Wojskowej Akademii Medycznej (1986-1999)	płk prof. dr hab. med. Henryk Chmielewski (późniejszy generał brygady) (1986 – 1991)
	płk prof. dr hab. med. Zbigniew Dumański (1991 – 1996)
	płk prof. dr hab. med. Eugeniusz Dziuk (1996 – 1999)
Centralny Szpital Kliniczny WAM z Polikliniką Samodzielną Zakład Opieki Zdrowotnej (1999-2002)	płk prof. dr hab. med. Eugeniusz Dziuk (1999 – 2001)
	płk prof. dr hab. n. med. Marek Maruszyński (2001 – 2002)
Wojskowy Instytut Medyczny z Centralnym Szpitalem Kliniknym MON (10 grudnia 2002 - do chwili obecnej)	gen. bryg. prof. dr hab. n. med. Marek Maruszyński (2002 – 2005)
	gen. bryg. prof. dr hab. n. med. Jan Krzysztof Podgórski (2005 – 2007)
	płk prof. dr hab. n. med. Waldemar Banasiak (2007)
	gen. bryg. dr hab. n. med. Grzegorz Gielerak (11.06.2007 do chwili obecnej)

zdecydowano Rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 27 listopada 2002 r.:

„(...) Tworzy się jednostkę badawczo-rozwojową pod nazwą **„Wojskowy Instytut Medyczny”**. Nadzór nad Instytutem sprawuje Minister Obrony Narodowej. (...) Instytut przejmuje prawa i obowiąz-

ki oraz należności i zobowiązania dotychczasowego Centralnego Szpitala Kliniknego Wojskowej Akademii Medycznej z Polikliniką Samodzielną Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej: (...) dotyczące projektów badawczych i celowych oraz inwestycji, realizowanych ze środków finansowych

ustalonych w budżecie państwa na naukę.”⁴

Wojskowy Instytut Medyczny dziś to centralny ośrodek kliniczny,

⁴ Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie utworzenia Wojskowego Instytutu Medycznego. Dz.U. z dnia 30 listopada 2002 r. (02.201.1699 z dn. 2002.12.10.).

dydaktyczny, konsultacyjny i naukowo-badawczy wojskowej służby zdrowia.

Realizacja zadań statutowych przez Wojskowy Instytut Medyczny ma istotny wpływ na poziom wojskowej służby zdrowia i zabezpieczenie medyczne Wojska Polskiego w dobie profesjonalizacji armii. W roku 2010 powołano w WIM Mazowieckie Centrum Urazowe, jako instytucję wiodącą w leczeniu obrażeń wielonarządowych, a w nim również, innowacyjny w skali kraju, Zespół Psychotraumatologiczny Kliniki Psychiatrii i Stresu Bojowego.

Realizowane są projekty badawcze finansowane ze środków krajowych i funduszy europejskich. W strukturze Instytutu funkcjonuje Centrum Kształcenia Podyplomowego dla personelu medycznego, także w dziedzinach uwzględniających specyfikę wojskowej służby zdrowia oraz Studia doktoranckie z zakresu medycyny. Duże inwestycje związane są ze skuteczną instalacją i implementacją nowych technologii w procesy kliniczne, naukowe i dydaktyczne. Telemedycyna, teleradiologia, informatyczne systemy wspomaganie decyzji, zarządzania wiedzą są elementami wyróżniającymi Instytut na rynku nauki i ochrony zdrowia.

Rocznica jest okazją do przedstawienia historii naszej Instytucji i ludzi, którzy ją tworzyli. Do wybitnych osób związanych z placówką należą profesorowie: gen. bryg. prof. dr hab. med. Dymitr Aleksandrow, prof. dr hab. med. Wanda Wyszacka-Aleksandrow, płk prof. dr hab. med. Sylwester Czaplicki, płk prof. dr hab. Henryk Czarnacki, gen. bryg. prof. dr hab. med. Marian Garlicki, płk prof. dr hab. med. Piotr Kozłowski, płk prof. dr hab. med. Tadeusz Mika, płk prof. dr hab. med. Tadeusz Orłowski, płk prof. dr hab. med. Stanisław Pokrzywnicki, prof. dr hab. med. Stanisław Rudnicki, płk prof. dr

Budynek Szpitala WIM, 2014 r.

hab. med. Zygmunt Ruszczewski, płk prof. dr hab. med. Franciszek Smolarek, prof. dr hab. med. Donat Tylman, płk prof. dr med. Władysław Zagórski i wielu innych.

Znaczna część specjalności medycznych rozwijała się tu od podstaw, niektóre rozwiązania były pionierskimi w Polsce i jednymi z pierwszych w Europie. W ciągu minionych lat powstały „szkoły medyczne” pod kierunkiem mistrzów, a ich uczniowie kontynuują „dzieło” w wielu placówkach medycznych w Kraju i poza jego granicami.

Wieloletnią działalność Instytutu podsumował Prezydent RP Aleksander Kwaśniewski podczas inauguracji działalności Wojskowego Instytutu Medycznego w 2003 r.:

„Szpital na Szaserów” to już jest instytucja sama w sobie i kojarzy się z wielkim dorobkiem nie tylko w środowisku wojskowym, ale dalece poza nim. Szpital na Szaserów w różnych swoich organizacyjnych formach był zawsze symbolem kompetencji i perfekcji w leczeniu,

też pewnej szczególnej atmosfery życzliwości wobec pacjentów i ludzi. Tu pracują i pracowali wybitni specjaliści, tu zawsze spotkać można było znakomitą opiekę medyczną. (...) łatwo zauważyć, że historia szpitala to czas nieustannego rozwoju i modernizacji. Tu ciągle coś się działo. (...) Co prawda zmieniano nazwy szpitala i lokalizację, ale niezmiennie przez te wszystkie lata pozostały cele i ambicje, dzięki czemu – bez względu na strukturę czy nazwę – w szpitalu świadczone zawsze wysokiej jakości usługi medyczne oraz prowadzona była działalność naukowa i dydaktyczna zapisująca swoje miejsce w historii polskiej medycyny”⁵.

Danuta AUGUSTYNOWICZ
Aleksandra KAROLAK
Wojskowy instytut Medyczny

⁵ Kwaśniewski Aleksander. Przemówienie [dostęp 5 czerwca 2014]. Dostępny w Internecie: <http://www.prezydent.pl/archiwum/archiwum-aktualnosci/rok-2003/art,154,218,udzial-prezydenta-rp-w-inauguracji-dzialalnosci-wojskowego-instytutu-medycznego.html>

105 Kresowy Szpital Wojskowy w Żarach –

Dzień 3 października 2014 r. zapisał się złotymi zgłoskami w dziejach 105 Szpitala Wojskowego z Przychodnią w Żarach, co stało się za przyczyną obchodzonego pod patronatem Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego Jubileuszu 70-lecia powstania tej placówki.

Uroczystość zaszczytli swą obecnością bardzo liczni wspaniali goście. Niewątpliwie największą radość wywołał przyjazd Jego Eminencji Henryka Kardynała Gulbinowicza oraz J.E. ks. bp. Stefana Regmunt, którzy koncelebrowali Mszę Świętą w intencji 105 Szpitala Wojskowego i jego pracowników w tutejszym Kościele Garnizonowym pw. Podwyższenia Krzyża Świętego. Gospodarz świątyni ppłk. ks. dr Stanisław Błądek zaprosił do udziału w nabożeństwie wszystkich żarskich kapłanów, biskupa polowego reprezentował mjr. ks. Władysław Jasica. O godz. 10.00 kościół wypełnił się wiernymi, piękną oprawę zapewnił Reprezentacyjny Zespół Artystyczny Wojska Polskiego, poczty sztandarowe pododdziałów 11 Lubuskiej Dywizji Kawalerii Pancernej im. Króla

Jana III Sobieskiego oraz organizacji kombatanckich i kresowych, w tym słynny ponad 100-letni sztandar Kresowego Towarzystwa Krajoznawczo-Turystycznego im. Orłąt Lwowskich z Żar. Wspaniałe kazanie wygłosił ks. bp. Stefan Regmunt, który podziękował Dyrektorowi i Przewodniczącemu Komitetu Organizacyjnego Jubileuszu 70-lecia za zaproszenie i możliwość uczestniczenia w tej uroczystości. Ekscelencja byłaskaw stwierdzić: „... Rola jaką odegrał ten szpital w czasie II wojny światowej a także w czasach powojennych aż do dzisiaj sprawia, że musimy odnosić się do wszystkich tworzących ten szpital z wielką wdzięcznością a równocześnie z wielkim szacunkiem. Jest to jeden z najlepszych szpitali, powiedziałbym nie tylko na Ziemi Lubuskiej...”.

Następnie Jego Eminencja Henryk Kardynał Gulbinowicz w swoim charakterystycznym kwiecistym stylu, z zachowanym pięknym wileńskim akcentem podzielił się swoimi refleksjami związanymi z naszym świętem. Ksiądz Kardynał podkreślił, że jest to jego pierwsza wizyta w Żarach i cieszy się, że może zobaczyć to

miasto. Podczas nabożeństwa Ks. Kardynał wręczył na ręce ppłk. ks. dr. Stanisława Błądka dar dla żarskiej świątyni garnizonowej w postaci obrazu z wizerunkiem św. Jana Pawła II-papieża Polaka. Msza zakończyła się chóralnym odśpiewaniem hymnu „Boże coś Polskę”. Po zakończeniu uroczystości kościelnych Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Jubileuszu 70-lecia dr n. med. Krzysztof Kopociński i wiceprzewodniczący dr n. med. Zbigniew Kopociński zaprosili distinguished gości do szybkich odwiedzin (pośpiech wymuszony był napiętym planem dalszych uroczystości) w 105 Szpitalu Wojskowym, gdzie Eminencja i Ekscelencja mogli obejrzeć tablicę pamiątkową poświęconą pamięci wszystkich 13. komendantów placówki.

O godz. 12.00 w auli miejscowej Państwowej Szkoły Muzycznej rozpoczęła się uroczysta akademii. Dyrektor Sławomir Gaik powitał wszystkich zebranych gości, szczególnie dziękując Ks. Kardynałowi Henrykowi Gulbinowiczowi i Ks. Biskupowi Stefanowi Regmuntowi za uświetnienie swą obecnością naszej uroczystości. Ciepłe słowa skierował

Ks. Kardynał Henryk Gulbinowicz i Ks. Biskup Stefan Regmunt w otoczeniu żarskich duchownych koncelebrują Mszę Świętą w intencji 105 SzWzP

Wierni zgromadzeni na nabożeństwie, widoczny m.in. prof. Czesław Jeśman i burmistrz Wacław Maciuszonek oraz nasze piękne panie w historycznych strojach pielęgniarek

Duma Ziemi Lubuskiej

także do parlamentarzystów Ziemi Lubuskiej (senator Robert Dowhan i poseł Bożenna Bukiewicz) oraz samorządowców, w tym burmistrza Żar Wacława Maciuszonka oraz starosty żagańskiej Anny Michalczuk a także swojego poprzednika płk. w st. spocz. lek. Stanisława Wróblewskiego. Naszą uroczystość zaszczylicili także generałowie i oficerowie Wojska Polskiego z gen. dyw. dr. Mirosławem Różańskim na czele. Nie zabrakło Przewodniczącego Rejonowej Wojskowej Komisji Lekarskiej ppłk. lek. Marka Jędrzejczyka. Szefa Inspektoratu Wojskowej Służby Zdrowia gen. bryg. lek. Piotra Dziegielewskiego reprezentował jego zastępca płk mgr Piotr Napieraj. Gościliśmy także sędziego Trybunału Stanu RP Pana Sylwiusza Królaka, który jest synem byłego oficera-lekarza żarskiej lecznicy wojskowej dr. Sylwiusza Królaka, wcześniej podchorążego legendarnej SPSan z Warszawy. Prezesa Wojskowej Izby Lekarskiej dr. n. med. Jana Sapieżkę reprezentował członek Rady Lekarskiej WIL dr Jarosław Bartnik. W swoim wystąpieniu dyrektor Sławomir Gaik podziękował wszystkim byłym i obecnym pracownikom żarskiej lecznicy wojskowej za rzetelną i ciężką pracę, dzięki której wspaniale rozwija się nasz szpital. Następnie dr. n. med. Krzysztof Kopociński przedstawił krótki rys historyczny placówki uwypuklając jej głębokie, kresowe korzenie, podkreślił że większość załogi szpitala stanowiły osoby ekspatriowane z Kresów Wschodnich II Rzeczypospolitej. W kilkuminutowym wystąpieniu trudno było streścić 70 lat niezwykle barwnych dziejów tej zasłużonej placówki, zostały one opisane szczegółowo w monografiach naukowych pt. „105 Szpital Wojskowy w Żarach. Duma Ziemi Lubuskiej” i pt. „Lekarze Szpitala Wojskowego

w Żarach”. Autorami są dr Zbigniew Kopociński, dr Krzysztof Kopociński, prof. Czesław Jeśman. Pan Profesor Czesław Jeśman z Uniwersytetu Medycznego w Łodzi także zaszczycił swą obecnością jubileusz naszej placówki, co warto szczególnie podkreślić. Z grona profesorskiego przybył również były podporucznik 105 WSG w Żarach a obecnie znakomity profesor Andrzej Kierzek. Nie zabrakło licznych byłych pracowników placówki, w tym pielęgniarki pamiętającej czasy frontowe Pani Bożeny Muras-Klimkiewicz oraz dużego grona lekarzy, pielęgniarek, techników. Olbrzymią radość całej załogi szpitala sprawił zastępca Szefa IWSZ płk mgr Piotr Napieraj, który ze swojego telefonu (w trakcie Mszy Świętej dosłownie w ostatniej chwili otrzymał tą drogą decyzję ministra – i jak tu wątpić w opatrność Bożą?) odczytał Decyzję nr 398 Ministra Obrony Narodowej z dnia 2 października 2014 r. o nadaniu nazwy wyróżniającej „Kresowy” dla 105 Szpitala Wojskowego z Przychodnią jako wyraz trwałego związku żarskiej lecznicy wojskowej z Kresami Wschodnimi II Rzeczypospolitej, co wywołało prawdziwą owację zgromadzonych na sali osób,

Pierwsza w dziejach szpitala wizyta księcia Kościoła Rzymsko-Katolickiego, od lewej: dr n. med. Zbigniew Kopociński, J.E. ks. bp. Stefan Regmunt, Jego Eminencja Henryk Kardynał Gulbinowicz, dr n. med. Krzysztof Kopociński, mjr. ks. Władysław Jasica, w tle tablica poświęcona pamięci wszystkich komendantów placówki

szczególnie tych z kresowym rodowodem. Należy podkreślić, że inicjatywa wystąpienia do Ministra Obrony Narodowej z wnioskiem o nadanie takiej nazwy wyróżniającej zrodziła

Uroczysta akademii w auli Państwowej Szkoły Muzycznej w Żarach, pierwszy z prawej dyrektor Sławomir Gaik, obok senator Robert Dowhan i starosta żagański Anna Michalczuk

70-lecie 105 Szpitala Wojskowego w Żarach

się dr. Zbigniewowi i Krzysztofowi Kopocińskim podczas pracy nad monografią naszej placówki a była wynikiem gruntownych badań dokumentujących głęboko kresowy charakter szpitala a spotkała się z natychmiastowym wsparciem całej Dyrekcji żarskiej lecznicy wojskowej. Kolejnym punktem uroczystości było odczytanie Decyzji nr 2161/KADR Ministra Obrony Narodowej z dnia 1 października 2014 r. o mianowaniu na kolejny stopień wojskowy:

- **pułkownika:**
 - ppłk rez. Wojciech Barczyk
 - ppłk w st. spocz. Zdzisław Łacny
 - ppłk w st. spocz. Roman Olbrycht
- **podpułkownika:**
 - mjr rez. Marek Femlak
 - mjr rez. Marek Niżnik
 - mjr rez. Zdzisław Ogródowczyk
- **majora:**
 - kpt. rez. Jacek Gryczyński
 - kpt. rez. Paweł Łoński.

Aktu wręczenia nominacji awansowanym oficerom dokonał gen. dyw. dr Mirosław Różański w asyście ppłk. Tadeusza Witkowskiego. Następnie przedstawiciel Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Pan Tomasz Stachurski dokonał dekoracji medalem „Pro Patria” za zasługi w kul-

Przedstawiciel UdsKiOR Tomasz Stachurski dokonuje dekoracji medalem „Pro Patria” dyrektora Sławomira Gaika, wicedyrektora Marka Femlaka, dr. dr. n. med. Krzysztofa i Zbigniewa Kopocińskich

tywowaniu tradycji patriotycznych następujących instytucji i osób:

- 105 Szpital Wojskowy z Przychodnią SPZOZ
- dyrektor Sławomir Gaik
- wicedyrektor Marek Femlak
- dr n. med. Krzysztof Kopociński
- dr n. med. Zbigniew Kopociński.

W dalszej kolejności prezesi Patriotycznego Związku Organizacji Kresowych i Kombatanckich Witold Listowski i Tadeusz Nowacki za czynny udział i wsparcie w upamiętnieniu ofiar udekorowali „Krzyżem Pamięci

Ofiar Banderowskiego Ludobójstwa” dokonanego przez OUN-UPA następujące instytucje i osoby:

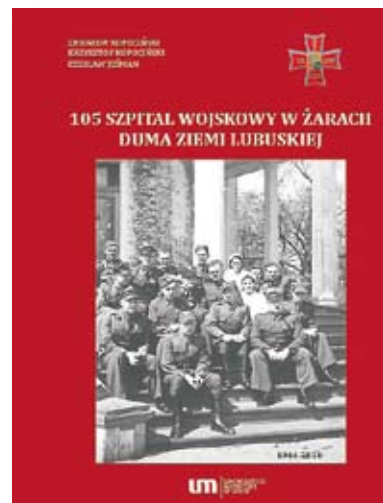
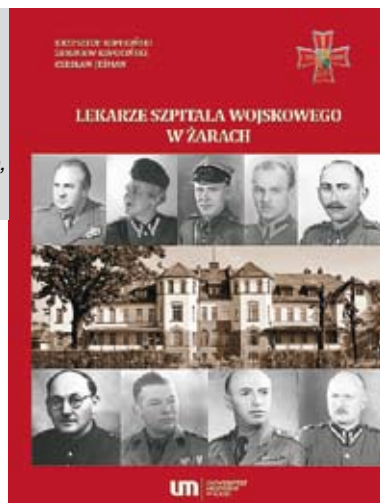
- 105 Szpital Wojskowy z Przychodnią w Żarach
- dyrektor Sławomir Gaik
- wicedyrektor Marek Femlak
- dr n. med. Krzysztof Kopociński
- dr n. med. Zbigniew Kopociński

Szczególnie podniosła atmosfera nastąpiła chwilę później, gdy obaj ww. prezesi wyróżnili tym samym odznaczeniem Jego Eminencję Henryka Kardynała Gulbinowicza i J.E. ks. bp. Stefana Regmunta. Dla wszystkich zgromadzonych w auli (w ogromnej przewadze) Kresowian był to prawdziwie wzruszający moment uroczystości, który przyjęto prawdziwą owacją. Ks. Kardynał Henryk Gulbinowicz na wniosek Kapituły Odznaki Pamiątkowej 105 Szpitala Wojskowego z Przychodnią SPZOZ decyzją dyrektora nr 122/2014 z dnia 9 kwietnia 2014 r. został uhonorowany, w uznaniu wybitnych zasług dla ojczyzny, kultywowania tradycji kresowych oraz czynne i duchowe wsparcie Jubileuszu 70-lecia 105 SzWzP, Odznaką Pamiątkową (nr 34). Uroczystego wręczenia dokonali wspólnie dyrektor Sławomir Gaik, wicedyrektor Marek Femlak, członek kapituły dr n. med. Krzysztof Kopociński. Eminencja ucałował

Dyrektor Sławomir Gaik i członkowie Kapituły wicedyrektor Marek Femlak i dr n. med. Krzysztof Kopociński wręczają Jego Eminencji Henrykowi Kardynałowi Gulbinowiczowi specjalną honorową Odznaką Pamiątkową 105 SzWzP (nr 34)

Okladki książek pt. „Lekarze Szpitala Wojskowego w Żarach” oraz „105 Szpital Wojskowy w Żarach. Duma Ziemi Lubuskiej” autorów Krzysztofa Kopocińskiego, Zbigniewa Kopocińskiego, Czesława Jeśmana

nasz znak i serdecznie podziękował za wyróżnienie, w krótkim wystąpieniu powrócił wspomnieniami do czasów wileńskich, gdy także 70 lat temu wstąpił do tamtejszego seminarium, choć jak w sekrecie zdradził chciał iść służyć do 5 Brygady Wileńskiej AK słynnego mjr. Zygmunta Szendzielarza „Łupaszki”, ale legendarny partyzant odmówił, gdyż potencjalny rekrut Gulbinowicz był wówczas za chudy. Ks. Kardynał powiedział, że „... służba choremu to jest wielka sprawa...” i także w poczuciu szacunku dla wszystkich pracowników szpitala zgodził się przyjąć zaproszenie na nasz jubileusz. Na koniec swojego wystąpienia Jego Eminencja osobiście udekorował Przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego Jubileuszu 70-lecia 105 Szpitala Wojskowego dr. n. med. Krzysztofa Kopocińskiego „Pierścieniem Milenijnym” Archidiecezji Wrocławskiej, co było prawdziwie niezapomnianym wyróżnieniem i spotkało się z owacyjnym przyjęciem wszystkich zgromadzonych.

W końcowej części uroczystości głos zabrali parlamentarzyści Ziemi Lubuskiej, marszałek województwa oraz burmistrz miasta Żary Waclaw Maciuszonek, pochodzący także z rodziny kresowej, emocjonalnie od lat związany i wspierający żarską lecznicę wojskową. Wicedyrektor Marek Femlak przedstawił w krótkim wystąpieniu współczesne oblicze szpitala. Zwieńczeniem uroczystej akademii był wspaniały koncert piosenek żołnierskich w wykonaniu Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego.

Po zakończeniu części artystycznej zaproszeni goście udali się do Muzeum Kresowego im. ks. abp. I. Tokarczuka, aby podziwiać wysta-

wę pt. „Wojskowa Służba Zdrowia w falerystyce i medalierstwie” ze zbiorów znanego kolekcjonera ppłk. lek. Marka Jędrzejczyka. Następnie na terenie 105 Kresowego Szpitala Wojskowego z Przychodnią miała miejsce inscenizacja działania polowego lazaretu z czasów wojennych, prawdziwą furorę zrobiły nasze piękne panie w strojach pielęgniarek z epoki, z którymi większość zaproszonych gości koniecznie chciała zrobić wspólną fotografię (trudno się doprawdy dziwić!). Dużą ciekawość wzbudził pokaz sprzętu współczesnej armii zaprezentowany przez żołnierzy 11 Lubuskiej Dywizji Kawalerii Pancernej im. Króla Jana III Sobieskiego. Wszyscy goście mogli skosztować pysznej, żołnierskiej grochówki oraz wesprzeć fundusz rozwoju tradycji historycznych w 105 Kresowym Szpitalu Wojskowym. Organizatorzy usłyszeli niezliczoną ilość pochwał od uczestników imprezy za wspaniałą atmosferę i liczne atrakcje, starsi pracownicy deklarowali, że nigdy wcześniej nie przeżyli w naszej lecznicy równie pięknej i podniosłej uroczystości. Dzień zakończyła biesiada koleżeńska w Klubie Garnizonowym „Czarnej Dywizji”, którego budynek znany jest z odtwarzania roli wojskowego szpitala w kultowym serialu pt. „Czterej Pancerni i Pies”. Atrakcją wieczoru był występ znanego artysty estradowego Bohdana Łazuki.

Rekonstrukcja polowego lazaretu na terenie 105 SzWzP

Wszyscy uczestnicy uroczystości życzyli sobie kolejnej, równie wspa- niałej okrągłej rocznicy 105 Kresowe- go Szpitala Wojskowego z Przychod- nią SPZOZ w Żarach, pierwszego w historii wojskowej służby zdrowia zakładu leczniczego obdarzonego tak zaszczytnym mianem. Miasto Żary powinno być dumne, iż z okazji naszego Jubileuszu po raz pierwszy odwiedził je jeden z najwybitniej- szych polskich kapłanów.

Bardzo serdecznie dzięki- ję Komitetowi Organizacyjnemu Jubileuszu 70-lecia 105 Szpitala Wojskowego w składzie:

- wiceprzewodniczący:
dr n. med. Zbigniew Kopociński
- członkowie:
 - dr Marek Femlak
 - Andrzej Sodkiewicz
 - mgr Justyna Wróbel
 - inż. Mariola Majewska
 - Aneta Bartocha
 - mgr inż. Joanna Lach
 - mec. Stanisław Hęćka

za ciężką pracę podczas całego roku 2014 oraz wszystkim osobom i insty- tucjom, które udzieliły nam wsparcia w wielu przedsięwzięciach jubileusz-owych m.in. oficjalnym wprowadzeniu do użytku Odznaki Pamiątkowej 105 SzWzP, powstaniu maskotki szpitala- słynnej ośliczki „Baśki”, odsłonięcia tablicy pamiątkowej dla uhonoro- wania wszystkich 13. komendantów placówki, wydania dwóch publikacji naukowych dotyczących dziejów szpitala, zorganizowania wystawy odznak wojskowej służby zdrowia, zadbania o uhonorowanie wszystkich zasłużonych osób awansami, wy- różnieniami i odznaczeniami, prze- prowadzenia głównych uroczystości jubileuszowych.

Do zobaczenia na 80-leciu 105 Kresowego Szpitala Wojskowego z Przychodnią.

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Jubileuszu 70-lecia 105 Szpitala Wojskowego dr n. med. **Krzysztof KOPOCIŃSKI**

foto: **Krzysztof KOPOCIŃSKI**

Zbigniew KOPOCIŃSKI

Justyna WRÓBEL

Wystawa w 70. rocznicę powstania 105 Szpitala Wojskowego z Przychodnią w Żarach

„Wojskowa Służba Zdrowia w Falerystyce i Medalierstwie”

Wbieżącym roku obchodzimy 70-lecie powstania 105 Szpi- tała Wojskowego z Przychodnią w Żarach czyli najstarszej polskiej placówki medycznej na całej Ziemi Lubuskiej. Powstała w październiku 1944 r. jako 8 Polowy Ruchomy Szpital Chirurgiczny w składzie II Armii Wojska Polskiego, z którą przeszła cały szlak bojowy, szcze- gólnie odznaczając się podczas zabezpieczania medycznego for- sowania Nysy Łużyckiej w kwietniu 1945 r. W maju 1946 r. osiadła na stałe w Żarach, gdzie została z czasem zreorganizowana w sta- cjonarny 105 Szpital Wojskowy z Przychodnią.

W dniu 13 sierpnia 2014 r. o godz. 11.00 uroczyste zainaugurowano wystawę pt. „Wojskowa Służba Zdro- wia w Falerystyce i Medalierstwie” zorganizowaną w ramach cyklu imprez rocznicowych przez Komitet Organizacyjny Jubileuszu 70-lecia szpitala. Inicjatorami tego wydarze- nia historyczno-artystycznego byli lekarze naszej placówki dr. dr. n. med. Krzysztof i Zbigniew Kopocińscy. Pomysł powstał podczas rozmów z kolegą z roku z Wojskowej Aka- demii Medycznej im. gen. dyw. prof.

Gablota z eksponatami poświęconymi Wojskowej Akademii Medycznej im. gen. dyw. prof. B. Szareckiego

Bolesława Szareckiego, obecnym przewodniczącym tutejszej RWKL ppłk. lek. Markiem Jędrzejczykiem, który jest znanym i cenionym kolek- cjonerem. Zgodził się on udostępnić część swoich bogatych zbiorów na potrzeby organizowanej wystawy, by mogły cieszyć wszystkich mieszkań- ców miasta zainteresowanych taką tematyką a jednocześnie utrwalać pamięć o dorobku wojskowej służby zdrowia.

Zebranych licznie gości powitał dyrektor szpitala Sławomir Gaik, szczególnie ciepłe słowa kierując do prezesa Kresowego Towarzy- stwa Turystyczno-Krajoznawczego im. Orłąt Lwowskich Józefa Tarnio- wego. Wśród zaproszonych gości

Fotografia grupowa organizatorów i gości honorowych wystawy

nie zabrakło burmistrza Żar Wacława Maciuszonka i burmistrza Żagania Daniela Marchewki, dowódcy 11 LDKPanc im. Króla Jana III Sobieskiego gen. bryg. Jarosława Miki, dowódcy 10 BKPanc im. gen. S. Maczka płk. Macieja Jabłońskiego, komendanta żagańskiej WKU ppłk. Tadeusza Witkowskiego oraz licznych Żaran.

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Jubileuszu 70-lecia 105 Szpitala Wojskowego dr n. med. Krzysztof Kopociński wprowadził zebranych gości w tematykę wystawy, przedstawił krótki rys historyczny dziejów wojskowego sanitariatu oraz podziękował wszystkim osobom zaangażowanym w przedsięwzięcie, szczególnie podkreślając udział członków KTTK im. Orłąt Lwowskich. Kolejnym punktem uroczystości było odczytanie przez dyrektora ds. lecznictwa Marka Femlaka decyzji o uhonorowaniu Odznaką Pamiętkową 105 Szpitala Wojskowego następujących pracowników:

- dr. Janusza Jasińskiego
- dr. Adama Moskwę
- dr. Roberta Rolę
- mgr. Norberta Malewskiego.

Uroczystej dekoracji wyróżnionych osób dokonali dyrektorzy naszej placówki.

Następnie prezes Józef Tarniowy wręczył dr. dr. Krzysztofowi i Zbigniewowi Kopocińskim Złote Odznaki „Zasłużony dla Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich” za całokształt wieloletnich działań na rzecz upowszechniania wiedzy o tradycji i kulturze kresowej oraz kultywowania pamięci ofiar ludobójstwa ludności polskiej dokonanego przez zbrodniczą Ukraińską Powstańczą Armię na terenie Kresów Południowo-Wschodnich.

Naszą wystawę bardzo pozytywnie ocenił dowódca 11 LDKPanc gen. bryg. Jarosław Mika, którego jednostka od prawie 70 lat ściśle współpracuje z żarską lecznicą wojskową, żołnierze „Czarnej Dywizji” szczególnie dbają o tradycję

Organizatorzy wystawy wraz z właścicielem kolekcji, od lewej dr n. med. Krzysztof Kopociński, ppłk lek. Marek Jędrzejczyk, dr n. med. Zbigniew Kopociński

i w pełni rozumieją potrzebę jej kultywowania. Zakończeniem uroczystości była wspólna fotografia wszystkich zaproszonych gości.

Wystawę będzie można zwiedzać do 31 października 2014 r., jest ona częścią oficjalnych uroczystości rocznicowych 70-lecia 105 Szpitala Wojskowego w Żarach. Prezentuje około 150 odznak, oznak, medali i innych eksponatów związanych z historią Wojskowej Służby Zdrowia. Na szczególną uwagę zasługuje dział z okresu II Rzeczypospolitej z unikatowymi odznakami batalionów sanitarnych (m.in. 3 BSan. z Grodna czy 6 BSan. ze Lwowa) oraz pamiątkami po Szkole Podchorążych Sanitarnych z typowym naramiennikiem w barwach wojskowej służby zdrowia. Część ekspozycji poświęcona jest Wojskowej Akademii Medycznej im. gen. dyw. prof. Bolesława Szareckiego, z której wywodzi się większość lekarzy żarskiego szpitala. Z ostatnich lat ciekawym elementem wystawy są oznaczenia służby zdrowia Polskich Kontyngentów Wojskowych w Iraku, Afganistanie czy Czadzie.

Wystawa zorganizowana została w sali Muzeum Kresowego im. Ks. Abp. Ignacego Tokarczuka w Żarach, dzięki współpracy naszego szpitala z KTTK im. Orłąt Lwowskich. Miejsce ekspozycji zbiorów nie jest przypadkowe, ponieważ 105 Szpital Wojskowy był tworzony przez lekarzy w dużej części wywodzących się z Kresów Wschodnich, nawet obecnie większość personelu to potomkowie Kresowian, zaś nasi pacjenci – Lubuszanie to ludzie ekspatriowani głównie z województwa tarnopolskiego i lwowskiego. Z tego powodu żarska lecznica wojskowa jest odbierana przez społeczeństwo Ziemi Lubuskiej bardzo pozytywnie, niemal jak dawny, kresowy szpital.

Wszystkich miłośników historii, falerystyki i medalierstwa serdecznie zapraszamy do stolicy polskich Łużyc.

Dwa dni później, w dniu Święta Wojska Polskiego, delegacja 105 Szpitala Wojskowego z Przychodnią reprezentowała placówkę na głównych miejskich uroczystościach patriotycznych pod pomnikiem Orłąt Lwowskich w Żarach. Wiązankę kwiatów w imieniu wszystkich pracowników złożyła delegacja w składzie: dyrektor ds. lecznictwa Marek Femlak, kierownik Pododdziału Okulistyki dr n. med. Krzysztof Kopociński i rzecznik prasowy mgr Justyna Wróbel. Należy podkreślić, że Marek Femlak dostąpił zaszczytu uczestniczenia w odsłonięciu tablicy poświęconej pamięci Powstańców Warszawskich, co było niewątpliwym wyrazem szacunku organizatorów (głównie KTTK im. Orłąt Lwowskich) dla dokonań i historii naszego zakładu.

Cała uroczystość miała niezwykle podniosły charakter, zgromadziła licznych mieszkańców miasta, dlatego cieszymy się, że nie zabrakło tam przedstawicieli żarskiej lecznicy wojskowej.

dr n. med. **Zbigniew Kopociński**
wiceprzewodniczący Komitetu
Obchodów Jubileuszu 70-lecia
105 Szpitala Wojskowego
foto:

Zbigniew KOPOCIŃSKI
Justyna WRÓBEL

5. Łódzkie Spotkania Stomatologiczne

W dniach 26-28 września 2014 r., w Słoku k. Bełchatowa, odbyły się 5. Łódzkie Spotkania Stomatologiczne. Organizatorem była Komisja Stomatologiczna OIL w Łodzi, przy współpracy Komisji Stomatologicznej Wojskowej Izby Lekarskiej. Gośćmi honorowymi byli: Wicepremier i Minister Obrony Narodowej Tomasz Siemoniak, Główny Inspektor Sanitarny Marek Posobkiewicz, Szef Inspektoratu – Szef Służby Zdrowia WP gen. bryg. lek. Piotr Dzięgielewski, Prorektor ds. nauki UM w Łodzi prof. Radziśław Kordek, Prezes NRL Maciej Hamankiewicz, Wiceprezes NRL i Przewodnicząca Komisji Stomatologicznej NRL Agnieszka Ruchała-Tyszler, Prezes WIL Jan Sapieżko, Prezes OIL w Łodzi, Grzegorz Mazur. Obecni byli także wiceprezesi OIL z całego kraju. Niestety, obowiązki służbowe nie pozwoliły na przybycie do Słoka Wicepremierowi Tomaszowi Siemoniakowi oraz Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu Markowi

Posobkiewiczowi. Ministra Obrony Narodowej reprezentował wiceminister Maciej Jankowski. Nieobecnym był także, niestety, Prezes NRL Maciej Hamankiewicz.

V Łódzkie Spotkania Stomatologiczne otworzył wiceminister M. Jankowski i wiceprezes OIL w Łodzi Lesław Jacek Pypec. W spotkaniu

uczestniczyło blisko 450 dentyistów z całego kraju. Dość licznie reprezentowana była grupa lekarzy dentyistów, członków Wojskowej Izby Lekarskiej.

Program naukowy był bardzo bogaty. Tematyką trzech całodniowych sesji były zagadnienia obejmujące wszystkie specjalności stomatologiczne. Jedną z sesji naukowych przygotowaną została przez dentyistów z Wojskowej Izby Lekarskiej. Swoje wykłady wygłosili:

1. płk dr n. med. Stanisław Żmuda – „Niechirurgiczne leczenie chorób przyzębia – laseroterapia a może ozon”;
2. lek. dent. Aneta Sykut – „Stripping w stomatologii”;
3. lek. dent. Jacek Woszczyk – „Prace protetyczne na implantach cementowane vs. przykręcane”;
4. ppłk lek. dent. Remigiusz Budziło – „Uzupełnienia z pełnej ceramiki. Wskazania, możliwości, estetyka”;
5. lek. dent. Mariusz Cięciera – „Estetyka lub mikrochirurgia w periodontologii i implantologii”.

Wiceminister MON Maciej Jankowski i gen. bryg. lek. Piotr Dzięgielewski

Wiceminister MON Maciej Jankowski otwiera 5. Łódzkie Spotkania Stomatologiczne

Wykład płk. dr. n. med. S. Żmudy – „Niechirurgiczne leczenie chorób przyzębia – laseroterapia a może ozon”

Oprócz nauki była także integracja.

Pierwszego dnia odbyła się uroczysta kolacja koleżeńska, a drugiego dnia kolacja przy grillu

i muzyce. Czas wolny można było spędzić w hotelowym SPA.

Dziękujemy organizatorom za gościnę oraz umożliwienie zaprezentowania naszych wykładów.

Myślę, że dobrze układająca się współpraca pomiędzy KS WIL i OIL w Łodzi zostanie podtrzymana.

lek. dent **Jacek WOSZCZYK**
Wiceprezes Rady Lekarskiej WIL

„Wiele jest rzeczy godnych podziwu, lecz nic nie zasługuje na uwielbienie większe niż człowiek.”
Sofokles

Tadeusz Józef Bętkowski (1889-1966) – chirurg wojenny

Bieżący rok obfituje w rocznice ważnych wydarzeń historycznych: 100 lat upłynęło od wybuchu I wojny Światowej, 75 – od wybuchu II i 70 od Powstania Warszawskiego. Spośród wielu wybitnych lekarzy biorących w nich udział w niniejszym numerze chcemy przybliżyć postać Tadeusza Bętkowskiego – chirurga wojennego.

Należał do grona najwybitniejszych chirurgów polskich, sławę lekarską zdobywał jednak nie w nowoczesnych klinikach akademickich, lecz na licznych polach bitewnych dwóch wojen światowych i w szpitalach polowych powstańczej Warszawy. Związany silnie z losem żołnierza polskiego, jemu poświęcił swój talent i wiedzę chirurga oraz czułe serce lekarza.

Tadeusz Bętkowski urodził się 28 października 1889 roku w Złotym Potoku, powiat Buczac, województwo tarnopolskie. Tu upłynęło mu szczęśliwe dzieciństwo i młodość pod czułą opieką rodziców Leona i Marii z Supperów, którzy przez wiele lat mieszkali w Brodach i Sieniawie koło Jarosławia. Po ukończeniu szkoły podstawowej przez siedem lat kształcił się w gim-

nazjum jarosławskim. (1900-1906), a świadectwo dojrzałości uzyskał 25 września 1907 roku w Gimnazjum im. Franciszka Józefa w Drohobyczu.

Atmosfera panująca w domu rodzinnym i w szkołach, do których uczęszczał, nacechowana wartościami pozytywistycznymi, ukształtowała w nim wrażliwość społeczną, zaangażowanie patriotyczne i szacunek do rzetelnej pracy. Zasadom tym Bętkowski nigdy nie sprzeniewierzył się przez całe życie, choć tak często wystawiało go ono na najcięższą próbę.

Przez wszystkie lata nauki był pilnym i wyróżniającym się uczniem. Bardzo dobre świadectwo matural-

Tadeusz Bętkowski – lekarz w czasie I wojny światowej

ne i chwalebne opinie były silnymi argumentami przesądzającymi o jego dalszej edukacji. Zgodnie ze swymi marzeniami, w roku 1907 podjął studia na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Lwowskiego, gdzie wykładał jeden z najślawniejszych chirurgów polskich, prof. Ludwik Rydygier. Może właśnie dlatego od samego początku zdradzał wielkie zainteresowanie chirurgią,

Aby ulżyć rodzicom, którzy w drodze niemałych wyrzeczeń finansowali jego studia, postanowił w roku 1912 zostać elewem rządowym, studiującym i pracującym jednocześnie w uniwersyteckiej klinice chirurgicznej.

Wybuch I wojny światowej uniemożliwił Bętkowskiemu obronę przygotowanej już rozprawy doktorskiej. W lipcu 1914 roku został wcielony do 30. Pułku armii austriackiej i wykorzystany jako elew-medyk, a następnie batalionowy lekarz. Wiosną 1915 roku otrzymał zezwolenie władz wojskowych na obronę pracy doktorskiej na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Karola w Pradze, gdzie 13 marca tegoż roku uzyskał stopień doktora wszech nauk lekarskich.

Awansowany do stopnia podporucznika, przeniesiony został na stanowisko lekarza 27. Baonu Strzelców Konnych. Jako oficer tej jednostki wziął udział w bitwie pod

Sante-Martino del Darco, gdzie był ciężko ranny w oba uda i krocze. Wyleczony w lipcu 1916 roku, powrócił na front włoski na stanowisko chirurga 815. Szpitala Polowego.

Będąc lekarzem, który tak niedawno poznał gorycz i niedolę rannego, pracował z najwyższym oddaniem. Jego serdeczny stosunek do rannych i troska o zaspokojenie ich potrzeb zjednała mu powszechny szacunek. Wraz z dowodami żołnierskiego uznania szły wysokie odznaczenia wojskowe, wyróżniające go za waleczność i lekarską zasługę. Otrzymał m. in. Srebrny Medal za Waleczność I klasy, Złoty Krzyż Zasługi z Koroną na Wstędze Medalu Waleczności z Mieczami, Brązowy Wojskowy Krzyż Zasługi na Wstędze Krzyża Zasługi z Mieczami, Krzyż Wojskowy Karola (czeski), Medal dla Rannych.

Wojna zataczała szerokie kręgi, a śmierć zbierała coraz to większe żniwo. We wrześniu 1917 roku por. dr. Bętkowskiego spotykamy na stanowisku chirurga w 417. Szpitalu Polowym, a pół roku później - na froncie włoskim w rejonie Cividale w 1608. Szpitalu Polowym. W czerwcu 1918 roku znów był na pierwszej linii jako lekarz 12. Pułku Piechoty (pułk węgiersko-słowacki), wreszcie we wrześniu tego roku - w szpitalu zapasowym w Karlovac (koło Triestu).

I wojna światowa zbliżała się nieuchronnie ku końcowi. W sercach żołnierzy polskich, służących dotąd w armiach zaborczych, znów zabłyśła nadzieja wolności ojczyzny. 6 listopada 1918 roku, a więc w przededniu niepodległości Polski, Bętkowski wstąpił w szeregi Wojska Polskiego. Skierowany do szpitala okręgowego w Krakowie, w miesiąc później otrzymał przydział na stanowisko starszego ordynatora szpitala wojskowego w Rzeszowie.

Tu z niezwykłym zapałem tworzył oddział chirurgiczny. Z tego okresu w Centralnym Archiwum Wojskowym zachowały się opinie wystawione Bętkowskiemu przez komendanta te-

goż szpitala, kpt. lek. Jakubowskiego, oraz szefa sanitarnego Dowództwa Okręgu Generalnego w Krakowie - płk. lek. Zapatowicza. „Dobry chirurg, wyjątkowo dzielny. Wybitnie pracowity i samodzielny. Przedstawiony do awansu z wnioskiem uwzględnienia kilkuletniej służby w polu i wybitnych zalet jako starszy ordynator dwóch oddziałów 254-lóżkowego Szpitala”. „Doskonały organizator i biegły chirurg. Energiczny i pełen inicjatywy. Lubiany przez żołnierzy. Nadaje się na dowódcę szpitala polowego”¹.

W Rzeszowie dokonał Bętkowski starannej analizy doświadczeń chirurga wojennego w zakresie leczenia ranień pociskami nowoczesnych rodzajów broni. Wówczas to zapoznał świat lekarski z wynikami swych badań nad metodą wprowadzania fenolu do leczenia ran zakażonych. Zastosowanie płynnego 90-procentowego kwasu karbolowego na tkankę nie wywoływało żadnych niekorzystnych objawów ogólnych ani miejscowych. Zachęcony tym, stosował kwas karbolowy w leczeniu wszystkich zakażonych lub o zakażenie podejrzanych ran ciętych, kłutych, dartych, miażdżonych, powikłanych złamań kości po postrzałach i urazach, ropowic i stanów zapalnych tkanki.

Na podstawie 2400 przypadków stosowania kwasu karbolowego doszedł w roku 1916 do następujących wniosków: kwas karbolowy płynny (90%) wprowadzony na tkankę tworzy wał ochronny, gruntownie odkaża ranę, usuwa bardzo szybko tkanki niezdolne do życia, powoduje silne ukrwienie okolicy rany, co pociąga za sobą ustąpienie zapalenia i szybkie, zdrowe ziarninowanie, utrzymuje ranę stale otwartą i czyni zbędnym usuwanie sączków, szybko usuwa silne wydzielanie i niemiłą woń rany, skraca czas gojenia o połowę, daje równą i zdrową bliznę².

1 I Centralne Archiwum Wojskowe, Warszawa, sygn. akt 3952, 13621

2 T. Bętkowski, Leczenie ran ropiejących fenolem, „Lekarz Wojskowy” 1930, 14,

Autor tych doświadczeń, przejawiając wielką skromność, nie ubiegał się o miano odkrywcy tej metody leczenia. Wystarczyło mu przekonanie, że jej stosowanie okazało się skuteczne w zmaganiach lekarzy z niebezpieczeństwem ogólnego zakażenia i długotrwałą gorączką.

Działania wojenne w roku 1920 znów powołują dr. Bętkowskiego na pierwszą linię frontu. Jest organizatorem medycznego zabezpieczenia pola walki, chirurgiem 109. Szpitala Polowego, komendantem szpitala obozu jenieckiego w Tucholi, starszym ordynatorem szpitala wojkowego w Świeciu. Na wszystkich tych posterunkach potwierdza swoje niezaprzeczalnie wysokie umiejętności chirurga oraz zdolności organizacyjne lekarza wojskowego w warunkach frontowych.

Po zakończeniu kampanii wojennej dr Bętkowski skierowany został do Szpitala Ujazdowskiego w Warszawie na kurs aplikacyjny, który ukończył z wynikiem celującym. Przeniesiony na stanowisko starszego ordynatora szpitala okręgowego w Kielcach, z ogromnym zapałem tworzył nowy oddział chirurgiczny, kontynuując przerwane badania naukowe. Wówczas to, opierając się na doświadczeniach bakteriologów, doszedł do przekonania, iż „[...] wszelkie bakterie, które po skaleczeniu dostają się do rany, przez pierwsze sześć godzin pozostają na miejscu, nie rozmnażają się, a dopiero po 24 godzinach następuje ich wzrost i rozmnażanie się w ranie. Jeśli zatem zabieg operacyjny, polegający na wycięciu części, w których znajdują się bakterie, skutecznym przed upływem 24 godzin po zranieniu i ranę zeszyjemy, otrzymamy gojenie się rany bez ropnienia, gdyż drobne zakażenie bez dostępu świeżych bakterii zostanie przez ustrój zwalczane”.

I choć medycyna w tym zakresie poczyniła znaczne postępy, to pamiętać należy, że doświadczenia

lekarskie dr. Bętkowskiego, stosowane w latach I wojny światowej i zaraz po jej zakończeniu, przy nieistnieniu antybiotyków, skracały cierpienie i przywracały zdrowie tysiącom rannych i chorych.

W grudniu 1921 roku dr Bętkowski objął stanowisko starszego ordynatora oddziału chirurgicznego w szpitalu okręgowym w Jarosławiu. Awansowany do stopnia majora, z właściwym sobie zapałem znów rozbudowywał i unowocześniał podległy mu oddział chirurgiczny, aktywizował pracę koła naukowego oraz rozwijał badania nad metodami operowania narządów wewnętrznych. W maju 1924 roku podjął odważnie interesującą polemikę ze stanowiskiem reprezentowanym na Zjeździe Chirurgów Polskich w Poznaniu w sprawie techniki wycięcia wzrostka robaczkowego. Naukowo udokumentowane stanowisko Bętkowskiego zjednało mu pozytywną ocenę świata medycznego.

Można domniemywać, że to uznanie przyczyniło się do przeniesienia go na stanowisko starszego ordynatora VII Szpitala Okręgowego w Poznaniu. Tu w krótkim czasie zdobył sobie opinię jednego z najlepszych chirurgów-operatorów w Wielkopolsce. O jego opinię zabiegali najwybitniejsi chirurdzy, a wykonywane przez niego zabiegi budziły powszechne uznanie.

W Poznaniu Bętkowski podjął również długotrwałe badania naukowe nad metodami postępowania chirurgicznego wobec uszkodzeń sportowych, uznanymi za pionierskie. „Cały ustrój – pisał dr Bętkowski – reaguje na pracę sportową szeregiem zupełnie normalnych odczynów, a więc przemęceniem po wysiłkach. Każdy objaw wymaga licznych obserwacji i udokumentowania klinicznego. Lekarz sportowy winien dokładnie znać cały zakres zachodzących tutaj zmian, aby z jednej strony móc służyć początkującemu sportowcowi uzasadnioną poradą

w zakresie zaprawy i wyczynu, z drugiej – aby właściwie oceniać objawy przedwczesnego zużycia ustroju”.

Działalność lekarska i naukowo-badawcza dr. Bętkowskiego uzyskała wysoką ocenę jego przełożonych. Komendant VII Okręgowego Szpitala w Poznaniu płk prof. Teofil Kucharski pisał o nim w opiniach okresowych: „Wzorowy oficer jako człowiek i lekarz. Charakter prawy i wyrobiony. Pracowity, inteligentny i ideowy. Powszechnie szanowany i lubiany. Szeroko wykształcony. Stale panujący nad sobą. Pewny siebie, energiczny i samodzielny. Organizator pierwszorzędny – chirurg wybitny, znany w Poznaniu jako doskonały specjalista. Ma uznanie w sferze naukowców. Dla podwładnych sprawiedliwy i bardzo życzliwy”.

W obiektywnych opiniach płk. prof. Teofila Kucharskiego znajduje się również i inne cechy charakteru chirurga, a także szczegóły z jego życia rodzinnego:

„Porywczy i gwałtowny, szorstki i rubaszny. Udany dowcip. Żonaty, bezdzietny, z żoną nie żyje. Zadużony w związku z przeżyciami domowymi. Kłopoty rodzinne

Tadeusz Bętkowski (1889–1966) – chirurg wojenny

Chirurg wojenny

i finansowe nie mają ujemnego wpływu na służbę”.

Z chwilą wybuchu II wojny światowej ppłk dr Bętkowski wyznaczony został komendantem Stacji Segregacyjno-Rozdzielczej Szpitala Ewakuacyjnego Nr 11, a od 1 października 1939 roku, już w czasie okupacji, był komendantem Szpitala dla Jeńców Polskich w Radomiu. Od listopada 1939 do października 1944 roku, tj. do upadku powstania warszawskiego, płk dr Tadeusz Bętkowski związał swój los ze Szpitalem Ujazdowskim. Tutaj był naczelnym chirurgiem Szpitala dla Jeńców Polskich, ordynatorem oddziału chirurgicznego i wreszcie naczelnym chirurgiem powstańczej Warszawy. W czasie powstania warszawskiego kierował ponadto oddziałem chirurgicznym w szpitalu polowym przy ul. Wspólnej.

Powstanie warszawskie to najpiękniejszy rozdział w życiu nieustraszonego lekarza. W okresie najkrwawszych walk i grozy śmierci imponował wszystkim spokojem i opanowaniem. Stary, doświadczony chirurg, wykazując ogromną żywotność i pracowitość, był wzorem dla młodych lekarzy i personelu pomocniczego, którzy dniem i nocą, bez światła i wody i jakże często przy braku podstawowych lekarstw,

nieśli ofiarną pomoc tysiącom rannych. Bętkowski, który wykonywał najpoważniejsze operacje, czuwał ponadto, aby w szpitalach polowych istniała odpowiednia opieka i fachowe kadry chirurgów, pielęgniarek, aby istniejące w jego dyspozycji lekarstwa i narzędzia chirurgiczne były należycie rozdysponowane.

Po upadku powstania warszawskiego Niemcy w umowie rozejmowej potwierdzili, że otoczą opieką lekarską chorych i rannych żołnierzy polskich. Zgodnie z tą umową pierwszy transport rannych powstańców odjechał do Alfengrabow koło Magdeburga. Polskim komendantem tego transportu był mjr dr med. Szczepan Wacek. Drugi transport, składający się z 200 rannych i chorych, skierowano do Zeithain. Kierownikiem tego transportu był por. dr med. Stanisław Bayer. Niestety, w Łodzi transport ten przejęło gestapo i skierowało go do obozu koncentracyjnego na Radogoszczu. Po trzech dniach stanowczych protestów doszło do rozmów z władzami sanitarnymi Wehrmachtu, które naprawiły hańiebny czyn gestapo i skierowały transport do właściwego miejsca przeznaczenia. Wreszcie trzeci

transport, złożony z 700 chorych i rannych, który wyruszył 11 października 1944 roku, dotarł do Stalagu IV Mühleberg w Zeithain koło Drezna. Transportem tym kierował płk dr Leon Strehl i ppłk doc. Tadeusz Bętkowski.

W sumie w szpitalach jenieckich przebywało łącznie 1572 rannych (862 mężczyzn i 710 kobiet). Pracowało w nim 58 lekarzy wszystkich specjalności, 5 lekarzy stomatologów, 5 magistrów farmacji, 58 pielęgniarek dyplomowych, 110 sanitariuszek oraz 60 pracowników administracji (kuchnia, pralnia, warsztaty naprawcze).

Szpital w Zeithain miał własną salę operacyjną, pracownię RTG, laboratorium analityczne, aptekę, warsztat techniki medycznej, warsztaty szewski i krawiecki, kuchnię i pralnię. Całe wyposażenie tych pomieszczeń dzięki płk. Strehlowi i płk. Bętkowskiemu zostało przywiezione z Warszawy.

Naczelnym chirurgiem szpitala jenieckiego w Zeithain był płk doc. Bętkowski, konsultantem ortopedą – mjr dr Michał Grobelski. W szpitalu tym zmarło od ran 46 osób (29 powstańców, 6 osób personelu, 6 żołnierzy jeńców z 1939 roku, 3 partyzantów słowackich, 1 dziecko i 1 sanitariuszka zastrzelona przez strażnika).

W sąsiedztwie polskiego szpitala jenieckiego był szpital włoskich partyzantów i jeńców sowieckich. W kwietniu 1945 roku, w czasie ucieczki Niemców, szpital polski przejął opiekę nad wyżej wymienionymi szpitalami, gdyż zostały one pozbawione opieki lekarskiej.

23 kwietnia 1945 roku szpitale jenieckie w Zeithain zostały uwolnione przez Armię Czerwoną. Polski szpital został włączony do Szpitala Wojskowego im. Leontiewa jako oddział polski. Dopiero 10 sierpnia 1945 roku pozwolono polskim lekarzom powrócić do kraju. W Szpitalu Wojskowym im. Leontiewa doc. Bętkowski pełnił obowiązki naczelnego chirurga.

Operacja w szpitalu powstańczym w tzw. Blaszanec

Po wojnie lekarze polskiego szpitala jenieckiego w Zeithain pełnili następujące funkcje i stanowiska lekarskie:

- doc. Tadeusz Bętkowski – naczelny chirurg szpitala WAM w Warszawie;
- dr Stanisław Manczarski – profesor anatomopatolog i rektor Akademii Medycznej w Gdańsku;
- dr Tadeusz Garnel – profesor biologii AM w Poznaniu;
- student Wacław Sitkowski – profesor kardiologii w Warszawie;
- dr Florian Nowacki – profesor urologii we Wrocławiu;
- dr Adam Pacyński – profesor interny i higieny we Wrocławiu;
- doc. Witold Cybalski – profesor stomatologii w Belgii;
- student Antoni Aroński – profesor anestezjologii we Wrocławiu;
- student Stanisław Kowalski – otolaryngolog i rektor Akademii Medycznej we Wrocławiu;
- dr Stanisław Bayer – chirurg, dyrektor szpitala w Jaworze;
- dr Marian Kwiatkowski – otolaryngolog, dyrektor szpitala we Wrocławiu;
- dr Jan Durko – otolaryngolog szpitala w Jaworze;
- dr Mieczysław Zieliński – ginekolog szpitala w Jaworze;
- dr Kazimierz Dzik – chirurg szpitala w Bolesławcu;
- dr Michał Jagodowski – internista w Karpaczu;
- dr Kazimierz Bertenbach – internista w sanatorium gruźliczym w Wysokiej Łące.

Postawa lekarzy polskich w Zeithain budziła powszechny podziw. Wszyscy oni byli wzorem zaangażowania i poświęcenia. Ranni i chorzy otaczali ich najwyższym szacunkiem i szczerym przywiązaniem.

Warto wspomnieć, że w ostatnich latach w zrekonstruowanym baraku jenieckim w Zeithain otwarte zostało Muzeum Jeńców Polskich. Opiekunami tego muzeum są dr

Personel szpitala Okręgowego w Warszawie w 1946 r.

med. Gustaw Bekker i historyk Jens Nagel. W uroczystościach jego otwarcia uczestniczyli przedstawiciele ambasady RP, Wojska Polskiego i Bundeswehry.

W sierpniu 1945 roku po wypełnieniu swego zadania doc. Bętkowski po- wrócił do kraju. Stał wówczas u boku płk. dr. Strehla przy uruchamianiu Szpitala Polskiego Czerwonego Krzyża w Toruniu, gdzie następnie pełnił obowiązki naczelnego chirurga. Z tego stanowiska w marcu 1946 roku powołany został do służby czynnej w Wojsku Polskim – początkowo na stanowisko ordynatora Oddziału Chirurgicznego I Szpitala Okręgowego w Warszawie, a w rok później – na kierownika Oddziału Chirurgicznego Szpitala MON. W placówce tej przepracował chwalebnie 16 lat, tworząc od podstaw nowoczesny oddział kliniczny. Wówczas to zajaśniał pełnym blaskiem jego wielki talent chirurga, poparty rzetelną wiedzą i długoletnim doświadczeniem. Gdy potem odszedł od stołu operacyjnego ze względu na zaawansowany wiek, pełnił funkcję kierownika naukowego oddziałów chirurgicznych 2. Centralnego Szpitala Klinicznego WAM, kształ-

cąc z wielkim powodzeniem nowe pokolenie chirurgów wojskowych.

W listopadzie 1962 roku dobiegł kresu 50-letni okres służby żołnierskiej i pracy przy łóżku chorego. Odchodzącego na zasłużony odpoczynek chirurga żegnano z nieukrywanym żalem i łzami szczerego przywiązania. Dla niego moment ten był również trudnym przeżyciem osobistym.

Gdy odszedł na emeryturę, pozostała niczym niewypełniona luka. Jego uczniom i współpracownikom zabrakło nie tylko doskonałego przewodnika, niezrównanego diagnosty, ale również życzliwych uwag, rozładowującego napięcie humoru i niepowtarzalnej serdeczności. Płk doc. Bętkowski tak zupełnie ze Szpitala MON nie odszedł jednak nigdy. Pozostawał przez długie lata w metodach leczenia swoich uczniów, w sercach ludzi, w ich życzliwej pamięci i w legendzie jako lekarz bezkompromisowy, głęboko pojmujący nakazy etyki lekarskiej.

Przez wszystkie lata swojej pracy miał opinię człowieka surowego, ale bezwzględnie prawego i sprawiedliwego, nieznoszącego szumnej frazeologii, fałszu, obłud

Chirurg wojenny

i lizusostwa, który wszelkie ułomności ludzkiej natury zwalczał skuteczną bronią ironii. Istotnie, umiał być szorstki i gwałtowny, gdy miał do czynienia z przejawami lenistwa, opieszałości i braku troski o chorego; umiał też jednak być czuły, serdeczny i wrażliwy, gdy spotykał się z ludzką niedolą, krzywdą i cierpieniem.

Chorzy i personel szpitalny zachowali we wdzięcznej pamięci obraz, jak wolnym krokiem, z wygasłą fajką, przemierzał korytarze swego oddziału, odwiedzając sale chorych. Nieraz wystarczyło mu jedno spojrzenie, aby wiedzieć, czy wszystko jest w porządku. Chorym jego obecność dodawała otuchy, a personelu nie krępowała, lecz zobowiązywała do ofiarniejszej pomocy. Spiesząc z pomocą ludziom, nigdy nie zważał na rangę swoich podopiecznych, ich tytuły czy stanowiska, a taka postawa wytwarzała zdrowy klimat wśród chorych i personelu.

W życiu rodzinnym nie znalazł domowego ciepła i ukojenia. Otoczony gronem wiernych przyjaciół, zadziwiał rozległością zainteresowań humanistycznych. Kochał muzykę, sztuki piękne, literaturę i teatr. Był zaciekle wrogiem wszelkich przejawów ciemnoty,

zacołowania i nietolerancji. Kochał swój zawód, kochał ludzi i im oddał bez reszty swój umysł, serce i złote ręce.

W uznaniu zasług położonych dla rozwoju wojskowej służby zdrowia, a w szczególności chirurgii polskiej oraz w kształceniu kadr medycznych, odznaczony został Krzyżem Walecznych, Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Orderem Sztandaru Pracy II klasy.

Zmarł 10 kwietnia 1966 roku, przeżywszy lat 77.

Do kwatery wiecznego spoczynku na cmentarz wojskowy na warszawskich Powązkach odprowadzili go przyjaciele i współpracownicy, uczniowie i liczni chorzy, którym przywrócił zdrowie.

Pozostała po nim wdzięczna pamięć, przypominająca nam człowieka o wielkim i dobrym sercu, chirurga o nieprzeciętnych zdolnościach i talentach, żołnierza prawdziwej godności. Pół wieku lekarskiej i żołnierskiej służby, humanizm w najpiękniejszym wyrazie – oto co pozostawił nam w spuściźnie płk doc. dr med. Tadeusz Bętkowski.

Dziś, gdy ukazujemy młodemu pokoleniu sylwetki sławnych leka-

Tadeusz Bętkowski – naczelny chirurg szpitala MON

rzy, wydaje się zasadne, aby to imię polskiego chirurga wojskowego nosić mogła jedna z ulic Warszawy – miasta, któremu on uratował setki jego obrońców.

doc. dr hab. Witold LISOWSKI
(fragment książki W. Lisowskiego
„Prekursorzy medycyny
polskiej”,
s. 389-399)

Źródła

1. Bętkowski T., Centralne Archiwum Wojskowe, sygn. akt pers. 3952, 13621.
2. Bętkowski T., Archiwum GBL, Dział Zbiorów Specjalnych, L. 376.
3. Bętkowski T., Leczenie ran ropiejących, „Lekarz Wojskowy” 1920, 14.
4. Jeśman Cz., Sylwetki chirurgów polskich, Wrocław 1982.
5. Rudowski W., Album chirurgów polskich, Wrocław 1990.
6. Dobrowolski L., Służba zdrowia w powstaniu warszawskim, Warszawa 1968.
7. Lisowski W., Polska służba zdrowia..., op. cit., t. II.
8. Lisowski W., Walka i zagłada Szpitala Ujazdowskiego, „Lekarz Wojskowy” 1976, 7-8.

„Pożegnanie z bronią” płk. doc. Tadeusza Bętkowskiego

Warmia Mazury Senior Games 2014

Olsztyn, 28-31 sierpnia 2014 r.

Senior Games to Międzynarodowe Zawody Sportowe, rozegrane po raz drugi w Polsce (pierwsza edycja w 2012 r.), które zainicjowała Holandia w 2009 r., a przejęła Warmia i Mazury. Są to igrzyska sportowe dla osób po 45 roku życia, w 14 dyscyplinach sportowych, rozgrywanych w 7 następujących miastach, gospodarzach zawodów: Olsztyn – pływanie, skoki spadochronowe na celność lądowania, brydż sportowy, Iława – tenis ziemny, żeglarstwo, siatkówka plażowa, Ostróda – kajakarstwo, piłka nożna, Lidzbark Warmiński – lekkoatletyka, tenis stołowy, Orneń – badminton, Pasłęk – golf, Nidzica – podnoszenie ciężarów.

W br. w igrzyskach uczestniczyli reprezentanci 17 krajów, w tym USA, Kanady, Nowej Zelandii i Turcji. Ambasadorem zawodów był Jacek Wszola, który w trakcie uroczystej ceremonii otwarcia w amfiteatrze w Ostródzie 29.08 wraz z innym byłym olimpijczykiem, zapalił znicz olimpijski, a następnie, po zagranii Mazurka Dąbrowskiego i wciągnięciu flagi narodowej na maszt, zabrzmiał oficjalny hymn igrzysk w wykonaniu Grzegorza Markowskiego.

Krzysztof Kawecki, gwiazda Senior Games

W części artystycznej dla kilkutygodniowej publiczności wystąpił duet akrobatyczny-zwycięzcy V edycji „Mam Talent” – Delfina i Bartek oraz Ryszard Rynkowski.

Ja uczestniczyłem po raz pierwszy w igrzyskach, w pływaniu (w tej dyscyplinie startowali przedstawiciele 7 krajów) i udało mi się wywalczyć 7 medali: 4 złote (100, 200 klasyczny, 400 zmienny,

sztafeta Polski 4x50 st. zmienny), 2 srebrne – 200 grzbietowym i 50 klasycznym i 1 brąz – 200 dowolnym. Wszyscy uczestnicy byli pod wrażeniem organizacyjnej sprawności, fantastycznej atmosfery i przyjaznego przyjęcia przez organizatorów i mieszkańców Warmii i Mazur.

Krzysztof KAWECKI

Złote medale zawodów Warmia Mazury Senior Games

XII Letnie Igrzyska Lekarskie

Zakopane 10-14.09.2014 r.

Wojskowa Izba Lekarska była reprezentowana w grach zespołowych i konkurencjach indywidualnych. Na 25 metrowym basenie w COS-ie bardzo udany debiut miał dr Krzysztof Derkowski – okulista z Inowrocławia, który w kategorii C zdobył 8 medali – 4 srebrne: 50 i 100 klasycznym, 50 motylkowym i w sztafecie mieszanej stylem dowolnym oraz 4 brązowe: 50 m i 100 m stylem dowolnym, 50 m grzbietowym i 100 m zmiennym. Mnie udało się wywalczyć 4 złote medale w kategorii: D-50 i 100 klasycznym, 400 dowolnym i w sztafecie stylem dowolnym oraz 4 medale srebrne: 50 i 100 dowolnym, 50 grzbietowym i 100 zmiennym. W sumie był to bardzo udany występ sportowców lekarzy, reprezentantów Wojskowej Izby Lekarskiej. Dla wszystkich serdeczne gratulacje!

Jak co roku Zakopane gościło około tysiąca uczestników, w różnym wieku, z kilkunastu izb lekarskich z całej Polski. Jeśli w sprawozdaniach z zawodów kogoś z WIL pominiemy, proszę o kontakt celem uzupełnienia wyników.

Krzysztof KAWECKI

Przewodniczący Komisji ds. Kultury,
Sportu i Rekreacji
Wojskowej Izby Lekarskiej

Od lewej: Krzysztof Derkowski, Sebastian Spaleniak i Krzysztof Kawecky

W dniach 10-14.09.2014 r. na terenie Centralnego Ośrodka Sportu w Zakopanem odbyły się już XII Letnie Igrzyska Lekarskie. W zawodach uczestniczyło kilkaset lekarzy i lekarek z całej Polski, biorąc w ciągu 4 dni udział w ponad 15 konkurencjach, z podziałem na 5 kategorii wiekowych. W bogatym programie Igrzysk spośród licznych dyscyplin zespołowych oraz indywidualnych rozgrywane były m.in. konkurencje Królowej Sportu- lekkiej atletyki. W zawodach udany start odnotował ppor. lek. Sebastian Spaleniak z 1 Bazy Lotnictwa Transportowego w Warszawie zdobywając 4 złote medale w konkurencjach: pchnięcia kulą – ustanawiając nowy rekord igrzysk, rzutu dyskiem, rzutu oszczepem i rzutu ciężarkiem.

Cieszy fakt, iż z roku na rok podnosi się poziom sportowy w konkurencjach lekkoatletycznych, osiągane wyniki i nowe rekordy igrzysk lekarskich doskonale o tym świadczą.

Jednocześnie mamy nadzieję na kontynuację oraz rozpowszechnienie tej formy sprawdzenia się w sporcie wśród kolegów i koleżanek z Wojskowej Izby Lekarskiej, których póki co, było jak na lekarstwo. Następne zmagania lekarzy lekkoatletów już za rok.

Sebastian SPALENIAK

Wrzesień jak co roku jest okresem intensywnych przygotowań do wyjazdu na Igrzyska Lekarskie do Zakopanego. Ekipy WIL-u nie mogło zabraknąć na najważniejszej imprezie sportowej, tak więc zwarci i gotowi, uzbrojeni w nowe stroje

Krzysztof Derkowski

zakupione przez Wojskową Izbę Lekarską, pojawiliśmy się w stolicy Tatr, aby powalczyć z innymi drużynami o medale. W tym roku organizatorzy podzielili nas na dwie grupy po 6 zespołów. Znaleźliśmy się w silnej grupie z drużynami ze Szczecina, Łodzi, Torunia, Grodna i Brześcia. W pierwszym dniu zmagania wygraliśmy 2:1 z drużyną Grodna Aeskulap i 3:1 z Brześciem. Na sam koniec po ciężkim i trudnym meczu przegraliśmy 2:3 z drużyną Łodzi. 6 pkt, które zainkasowaliśmy w tym dniu dawało nam już awans do dalszej rundy rozgrywek, natomiast drugi dzień miał rozstrzygnąć, z którego miejsca wyjdziemy z grupy i co za tym idzie na jak silną ekipę trafimy w ćwierćfinale. Drugi dzień nie był już dla nas zbyt udany bo w dwóch meczach udało nam się zdobyć tylko jeden punkt remisując z drużyną ze Szczecina 0:0 i przegrywając z Toruniem 0:1. Ostatecznie zajęliśmy 4 miejsce w grupie i w ćwierćfinale mieliśmy się zmierzyć z drugą ekipą z Grodna. Drużyna z Grodna przeszła przez rozgrywki w swojej grupie jak burza zajmując pierwsze miejsce. Mecz rozpoczęliśmy bardzo spokojnie, starając się zabezpieczyć najpierw dostęp do własnej bramki. Dawało to rezultaty do 12 minuty kiedy to po niefrasobliwym zachowaniu obrońców we własnym polu karnym, z najbliższej odległości napastnik Grodna wbił nam bramkę.

Jednak minutę później było już 1:1 po bardzo ładnej dwójkowej akcji Mariusza Turowskiego i Antoniego Kwiatkowskiego. Obaj grali bardzo dobrze przez cały okres trwania turniej i w meczu ćwierćfinałowym nie zamierzali zwalniać tempa. Po koniec pierwszej połowy zaczął padać deszcz, co nieco utrudniało grę obu drużynom. Jednak do końca pierwszej połowy wynik nie uległ zmianie. Druga połowa to szybka gra i składne akcje raz z jednej, raz z drugiej strony. Jednak żadna ze stron nie mogła przechylić szali na swoją korzyść.

Od lewej: Krzysztof Kawecki, Sebastian Spaleniak, góral - konferansjer i Krzysztof Derkowski

Kiedy już myśleliśmy, że przyjdzie nam grać dogrywkę niesamowitym strzałem po ziemi popisał się zawodnik Grodna ustalając wynik na 1:2. Nasz bramkarz Tomasz Ziółek, mimo że wielokrotnie w trakcie całego turnieju ratował nas z wielu opresji, przy tym strzale był bezradny. Nasz udział zakończyliśmy w ćwierćfinale przygrywając po dobrym i wyrównanym meczu

z późniejszym triumfotorem tego turnieju.

Marcin SOBOTKA

XIII Maraton w kolarstwie górskim Cross Country – Michałki 2014

„Bój to był mój ostatni”

W ramach tego maratonu, 20.09.2014 r. odbyły się Mistrzostwa Polski Lekarzy w Maratonie MTB. Pogoda, jak całe lato, wspaniała. Biorę udział w tej imprezie już po raz siódmy i nigdy nie mieliśmy szczęścia do takich warunków. Wielkie święto rowerowe. Przyjechało 596 kolarzy prawie z całej Polski (36 lekarzy). Wiele sław Polskiego kolarstwa. Nazwiska z pierwszych stron gazet, nie tylko lokalnych. Przygotowano 3 trasy. Dla wytrwałych i najsilniejszych – 100 km. Dystans mega to 57 km i na nim rywalizowali również lekarze w ramach mistrzostw. Dla początkujących i wygodnych mini – 34 km. Trasa bardzo trudna. Od cinki leśne przeplatane ścieżkami piaszczystymi i singlami po trawie o podłożu przypominającym tarkę do prania. Do tego wiele podjazdów (w sumie uzbierało się 400 m przewyższenia).

Start nastąpił o godzinie 10.00. Pierwsze 2 km to niestety asfalt, więc szaleńcze tempo do 40 km na godz. i powyżej. Dopiero wjazd do lasu sprowadził „ścigantów” na ziemię. I tak ponad dwie godziny,

a dla niektórych ponad cztery godziny jazdy. W dotychczasowych 6 startach wygrałem 3 razy, również 3 razy z rzędu wygrał ubiegłoroczny mistrz kol. Ruszkowski – ortopeda z Poznania.

Przyjechałem z postanowieniem odzyskania tytułu pod warunkiem, że pobiję swój rekord trasy o około 20 minut, a to oznaczało, że całą trasę muszę pokonać w tempie ponad 22 km/godz.

57 km to wystarczający dystans żeby przeżywać chwile zwątpienia, kryzysu, a przede wszystkim nadziei, że dam radę. Na około 40 km trasy jadący przede mną kolarz wywiozł mnie około 300 m „na manowce” (pomylił trasę) więc strata około 2-3 minut trochę zachwiała moim morale. Ostatnie kilka kilometrów to singiel po nierównym nasypie trawiastym wzdłuż rzeczki, wjazd na rundę wokół stadionu i upragniona meta. Po uspokojeniu oddechu i tętna idę sprawdzić wyniki. Trudno w to uwierzyć. Jestem mistrzem. Odzyskałem po czterech latach tytuł i koszulkę mistrza w mojej najpopularniejszej w Polsce kategorii L4. Tak wyglądała pierwsza trójka:

1. Janusz Plesiewicz
2. Krzysztof Ruszkowski
3. Wojciech Przybylski.

Pozostałe wyniki do obejrzenia na stronie michalkimtb.pl.

Królewski dystans 100 km wygrał znany mistrz Andrzej Kaiser.

Taki zjazd kolarski jest również okazją do świętowania i propagowania sportu i kolarstwa w Wieleniu. Obecni byli: władze miasta z burmistrzem na czele oraz przedstawiciel WIL z Poznania. W czasie naszych zmagania odbyło się wiele zawodów rowerowych dla prawie 120 dzieci. Impreza kończyła się dekoracjami, a na deser odbyło się losowanie nagród dla obecnych uczestników. Jak zwykle organizator Tomek Kaczmarek, stomatolog z Wielenia, spisał się ze swoją ekipą na medal, dosłownie (wygrał kat. L3).

Bój ostatni, ponieważ to mój ostatni start w tym roku i czas na roztrenowanie. Byle do wiosny. Znowu się zacznę – jak zdrowie pozwoli. A więc do zobaczenia.

Janusz PLESIEWICZ
janples@gmail.com

Zachowajmy Ich w naszej pamięci!

Śp.

dr n. med. Józef ZAWITKOWSKI

4.02.1925 r. – 10.05.2014 r.

Śp.

lek. Janusz MACIEJEWSKI

25.05.1947 r. – 6.09.2014 r.

Śp.

lek. stom. Edward ZAREMBA

16.11.1955 r. – 30.06.2014 r.

Śp.

lek. Paweł SIKORA

12.07.1989 r. – 15.09.2014 r.

Absolwenci Wydziału Lekarskiego WAM w Łodzi z 1965 r. – II Kurs

W związku ze zbliżającą się 50 rocznicą ukończenia studiów planujemy w 2015 roku w Łodzi spotkanie koleżeńskie, połączone z uroczystością odnowienia dyplomów.

Szczegółowe informacje prześlemy wszystkim kolegom, którzy zadeklarują chęć uczestniczenia w tym spotkaniu. Prosimy zatem o zgłaszanie udziału i podanie danych umożliwiających dalszy kontakt (adres pocztowy, e-mail, numer telefonu).

Informacje te prosimy przekazać Koledze Janowi Hołyńskiemu w Łodzi (tel. 602 267 029, e-mail: jholynski@op.pl)

Jan HOŁYŃSKI

Józef KOCUR

Praca dla lekarza

Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy
we Włocławku

zatrudni lekarza medycyny pracy.
Szczegółowe warunki zatrudnienia
do uzgodnienia z Dyrektorem WOMP
tel. 54 413 69 00

Praca dla lekarzy w Makowie Mazowieckim

SP ZOZ ZZ Maków Mazowiecki (szpital publiczny) poszukuje lekarzy następujących specjalności:

- ortopedów
- internistów
- stażystów na staż podyplomowy.

Oferujemy atrakcyjną, b. dobrze płatną pracę. Jesteśmy przychylnie nastawieni do kształcenia się Lekarzy. Mamy akredytację do kształcenia w wielu specjalizacjach. Organizujemy liczne wykłady i konferencje naukowe. Nasz Szpital od wielu lat posiada akredytację oraz ISO. Szpital jest w bardzo dobrej kondycji finansowej.

Maków Mazowiecki to spokojne miasto położone 60 km od Warszawy z bardzo dobrą komunikacją.

e-mail: sekretariat@szpital-makow.pl
telefon: +48 297142391

Szkolenia z medycyny estetycznej

Firma Edumedical specjalizuje się w organizacji profesjonalnych szkoleń praktycznych dla lekarzy i lekarzy dentyistów z zakresu MEDYCYN ESTETYCZNEJ już od 2007 r. Kadra trenerów to doświadczeni praktycy.

Szkolenia organizujemy w różnych rejonach Polski, zgodnie z aktualnym zapotrzebowaniem. Po więcej informacji zapraszamy na stronę internetową: edumedical.pl.

Zapisy: biuro@edumedical.pl
tel. 502-181-460

Wszystkich lekarzy zainteresowanych współczesnymi możliwościami leczenia schorzeń układu żylnego, a przede wszystkim aspektem estetycznym tego rodzaju postępowania zapraszamy w listopadzie do Poznania. W trakcie konferencji chcielibyśmy zaproponować szereg ciekawych wykładów dotyczących różnych zagadnień związanych z leczeniem przewlekłych chorób żył, nie tylko w zakresie żylaków kończyn ale również innych zmian naczyniowych tak często stanowiących problem nie zawsze jedynie kosmetyczny. Zapraszamy do zapoznania się z ciekawym programem konferencji – w trakcie spotkania mówić będziemy nie tylko o sposobach leczenia pozwalających uzyskać najlepsze efekty kosmetyczne – będziemy się równocześnie starać przekazać szereg informacji praktycznych dotyczących kwalifikacji, wykonywania zabiegów jak również powikłań i możliwości ich zapobiegania.

Termin: 29 listopada 2014 r.

Miejsce: Poznań

Centrum Kongresowo-Dydaktyczne
Uniwersytetu Medycznego
im. K. Marcinkowskiego
ul. Przybyszewskiego 37a

Kierownik Naukowy: prof. dr hab. Zbigniew Rybak

Organizatorzy:

- Polskie Towarzystwo Flebologiczne
- wydawnictwo Termedia

Patronat:

Prezes Polskiego Towarzystwa Flebologicznego –
dr hab. Tomasz Urbanek

Patronat Honorowy:

Redaktor Naczelny „Phlebological Review” („Przegląd Flebologiczny”) – dr hab. Marian Simka

Uczestnicy Kongresu otrzymają 5,5 punktu edukacyjnego.

(Według programu z dnia 26.06.2014 r.)

Zapraszamy psychiatrów, neurologów, psychologów i innych specjalistów zainteresowanych tematyką integracji tych nauk w ramach tzw. neuroscience do uczestnictwa w kolejnej konferencji naukowej Neuropsychiatria i Neuropsychologia 2014 Update. Spotkanie to odbędzie się w dniach 27–28 listopada 2014 r. w Poznaniu. Tematyka tegorocznej konferencji, podobnie jak poprzednich, dotyczy najnowszej wiedzy z zakresu neurobiologii, neuropsychiatrii i neuropsychologii, w tym patofizjologii (z uwzględnieniem genetyki molekularnej) i leczenia farmakologicznego chorób ośrodkowego układu nerwowego. Wykładowcami są wybitni przedstawiciele psychiatrii, neurologii, neuropsychologii i neurobiologii z naszego kraju. W tym roku jako gość zagraniczny wystąpi prof. Jules Angst z Uniwersytetu w Zurychu, jeden z najwybitniejszych przedstawicieli współczesnej psychiatrii. Dzięki jego badaniom w ostatnim półwieczu możliwa stała się nowoczesna klasyfikacja chorób afektywnych.

Termin: 27-28 listopada 2014 r.

Miejsce: Poznań

Centrum Kongresowo-Dydaktyczne
Uniwersytetu Medycznego
im. K. Marcinkowskiego
ul. Przybyszewskiego 37a

Kierownik naukowy:

prof. dr hab. med. Janusz Rybakowski

Organizatorzy:

- Klinika Psychiatrii Dorosłych Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu
- Sekcja Psychofarmakologii Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego
- wydawnictwo Termedia, wydawca czasopisma „Neuropsychiatria i Neuropsychologia”

Uczestnicy otrzymają punkty edukacyjne

Pierwsza edycja konferencji Trendy w Alergologii, która odbyła się w listopadzie 2013 r., cieszyła się niezwykłym powodzeniem. Zapraszamy na kolejną, drugą edycję – Trendy w Alergologii 2014. Będzie ona poświęcona wyłącznie najnowszym obszarom wiedzy z dziedziny alergologii i chorób płuc: alergii pokarmowej, nowym lekom w leczeniu astmy, nowym lekom w leczeniu przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, najnowocześniejszym lekom w leczeniu alergicznego nieżytu nosa, nowym terapiom inhalacyjnym, wczesnej diagnostyce alergii

u dzieci. Podobnie jak poprzednio będzie to spotkanie z lekarzami innych specjalności, którzy przedstawią swoje spojrzenie na choroby alergiczne.

Termin: 21-22 listopada 2014 r.

Miejsce: Warszawa

PULAWSKA RESIDENCE HOTEL
ul. Puławska 361

Kierownik Naukowy:

prof. dr hab. n. med. Rafał Pawliczak

Organizatorzy:

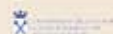
- Katedra Alergologii, Immunologii i Dermatologii
- Wydział Nauk Biomedycznych i Kształcenia Podyplomowego
- Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Wydawnictwo Termedia

Uczestnicy otrzymają punkty edukacyjne.

Konferencja

Konferencja współfinansowana ze środków
Wydziału Lekarskiego UJ CM
Krajowego Ośrodka Wiodącego
2012-2017

KNO

Bezpieczeństwo pacjenta w ujęciu holistycznym

Kraków, 26-27.11.2014

1364

2014

Wydział Lekarski i Wydział Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Jagiellońskiego *Collegium Medicum*, Medyczne Centrum Kształcenia Podyplomowego UJ oraz Szpital Uniwersytecki w Krakowie organizują konferencję krajową z udziałem gości zagranicznych adresowaną do szerokiego grona profesjonalistów medycznych, menedżerów ochrony zdrowia i decydentów, prawników, producentów aparatury i materiałów medycznych.

Tematyka konferencji zakłada jak najszerze podejście do problemu bezpieczeństwa pacjenta z uwzględnieniem medycznych i pozamedycznych czynników mogących prowadzić do zdarzeń niepożądanych w systemie opieki zdrowotnej. Pragniemy skonfrontować tradycyjne ujęcie problemu błędu medycznego, zdarzeń niepożądanych, winy i kary z realiami medycyny XXI. wieku.

Tematy wiodące:

- medyczne zdarzenia niepożądane
- praca zespołowa w opiece zdrowotnej
- bezpieczeństwo pacjenta w chirurgii i intensywnej terapii
- obsady lekarskie, pielęgniarские i czas pracy
- problem identyfikacji pacjenta i strony zabiegu
- pozamedyczne czynniki jakości opieki i bezpieczeństwa pacjenta
- raportowanie zdarzeń niepożądanych
- UserCentered Design i ergonomia w kształtowaniu sprzętu i warunków pracy służby zdrowia
- bezpieczeństwo farmakoterapii
- konieczność nowatorskiego spojrzenia na błąd medyczny i problem winy personelu medycznego
- opakowania medyczne, forma leków i materiałów.

Szczegółowe informacje oraz rejestracja: www.bezpiecznypacjent.cm-uj.krakow.pl

Sekretariat: 12 421 93 51

W imieniu organizatorów:

prof. dr hab. Jerzy Wordliczek

dr med. Janusz Pokorski

dr hab. Maria Kózka

dr hab. Barbara Gryglewska

dr hab. Andrzej Kulig